

SÖDERTÖRN UNIVERSITY | STOCKHOLM
sh.se

Hur digitaliseringen har påverkat revisionsprocessen under covid 19

Av: Suaod Tawkatli & Hakob Yousef

Handledare: Natallia Pashkevich

Södertörns högskola | Institutionen för samhällsvetenskaper

Kandidatuppsats 15 HP

Företagsekonomi C med inriktning mot redovisning | Höstermin 2022

Förord

Först och främst vill vi tacka våra respondenter som tog en del av sin värdefulla tid för att delta i vår studie. Vi vill rikta ett stort tack till vår handledare Natalia Pashkevich som gett oss handledning och värdefulla synpunkter genom hela vårt arbete. Vidare vill vi tacka våra opponenter som har bidragit med konstruktiv kritik och feedback som har varit till stor hjälp för uppsatsens utveckling.

Stockholm 2023-01-03

Suaod Tawkatli

Hakob Yousef

Sammanfattning

Inledning: Covid-19 har drabbat hela världen och påverkade revisionsbranschen. Detta ledde till att. På grund av covid-19 har revisionsbranschen påverkats och många revisionsbolag och revisorer tvingades arbeta på distans med hjälp av en övergång till digital omställning för att fortsätta revisionsprocessen.

Syfte: Syftet med arbetet är att få en bättre inblick i hur den digitala omställningen under covid-19 har påverkat revisionsprocessen hos de svenska bolagen. Vi finner även intresse i att studera revisorernas upplevelser av de uppstådda utmaningarna inom redovisningen samt huruvida företagsstorlek har samband med en snabbare IT-implementering.

Metod: För att uppnå studiens syfte måste en lämplig metod väljas. Metoden som tillämpades under studien var en kvalitativ metod. Vi intervjuade 10 respondenter som är auktoriserade revisorer för att delta i vår studie. Dessa auktoriserade revisorer jobba på olika revisionsbolag i Sverige.

Slutsats: Sammanfattningsvis kan man säga att covid-19 påskyndade processerna för implementeringen av digitaliseringen inom revisionsbranschen. Av de tre delarna inom revisionsprocessen var granskningsfasen den mest påverkade aspekten inom revisionsprocessen. Dessutom finns vissa skillnader i de digitala förutsättningar mellan revisionsbyråer.

Nyckelord: Digitalisering, Revisionsprocessen,, Byråtillhörighet, IT-användning, IT-tillämpning, Covid-19.

Abstract

Digitalization is regarded as one of the most important forces in the world today. The unexpected covid-19 had its effects on the auditing process. The effects caused by covid-19 have been positive as well as negative. Many management had to adjust and rethink to find new solutions and methods to continue operating. The management was forced to make a digital transition to adjust to the situation. What is being investigated in this study is how the digitalization contributed to a more efficient auditing or less efficient. We will also like to see the consequences of the IT-implementation in auditing companies. Previous studies has shown that smaller auditing firms is better equipped at using IT in the thier auditing process. This study will be using a qualitative research method in order to reach the purpose of the study. In order to use the qualitative research method, we used semi structured interviews. The interview concluded responses from 10 authorized auditors in different auditing firms. The conclusion from this study is as follows. The review phase was the most damaged by the rapid introduction of digitization. What is also confirmed is that there is a difference in digital condition between audit firms.

Keywords: Digitization, Audit,, Agency affiliation, IT use, IT application, Covid-19

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Bakgrund	1
1.2 Problemformulering.....	2
1.3 Syfte.....	3
1.4 Forskningsfråga.....	3
1.5 Avgränsning.....	3
1.6 Disposition.....	4
2. Teori.....	5
2.1 Covid – 19.....	5
2.2 Digitalisering.....	5
2.3 Tidigare studier	7
2.4 Revisionsprocessen.....	7
2.4.1 Planering.....	7
2.4.2 Genomförande.....	7
2.4.3 Rapportering.....	7
2.5 Institutionell teori.....	8
2.5.1 Den normativa pelaren.....	8
2.5.2 Den kognitiva pelaren.....	8
2.6 Kompetens och digitala förutsättningar.....	9
2.7 Professionsteori.....	9
2.8 Komfortteorin.....	10
2.9 Sammanfattning av Teori.....	10
3. Metod.....	12
3.1 Val av metod.....	12
3.2 Deduktiv ansats	12
3.3 Semistrukturerade intervjuer.....	12
3.4 Intervjuguide.....	13

3.5 Val av studiens respondenter.....	14
3.6 Datainsamling.....	14
3.7 Tillvägagångsätt.....	14
3.8 Genomförandet av intervjuer.....	15
3.9 Inspelning och Transkribering.....	15
3.10 Uppsatskvalitet.....	15
4. Empiri och resultat.....	16
4.1 Sammanställning av intervjuer.....	16
4.1.1 Revisionsprocessen med hänsyn till Covid-19 och den digitala omställningen.....	17
4.1.1.1 Planeringsfasen.....	17
4.1.1.2 Granskningsfasen.....	18
4.1.1.3 Rapporteringsfasen.....	19
4.2 Revisionskvalitet och den digitala omställning.....	19
4.3 Digitala förutsättningar.....	20
4.4 Sammanställning av Empiri	22
5. Analys.....	22
5.1 Planeringsfasen.....	23
5.2 Granskningsfasen.....	24
5.3 Rapporteringsfasen.....	25
5.4 Revision med hänsyn till digital omställning.....	25
5.5 Byråttillhörighet och den digitala förutsättningar.....	26
6. Slutats och diskussion.....	28
6.1 Förslag till framtida forskning.....	29
7. Källförteckning.....	30

1. Inledning

I det inledande kapitlet presenteras bakgrunden till studiens ämne som berör effekterna av digitaliseringen inom revisionsbranschen. Vidare i kapitlet presenteras en bakgrund till studiens ämne för att ge läsaren en större förståelse om ämnet. Kapitlet avslutas med att lyfta upp studiens syfte samt frågeställningar.

1.1 Bakgrund

Digitaliseringen är ett svårdefinierat begrepp, digitaliseringen är teknologiska processer som sker i samhället med syftet att effektivisera, modernisera samt uppfinna nya arbetstekniker som är digital relaterade. Digitaliseringen hjälper att automatisera manuella processer och tillämpa modernare arbetsprocesser inom verksamheter. Som i allt förändringsarbete har även digitaliseringen stora risker och utmaningar för den verksamheten som tillämpar den. Dock skapar digitaliseringen större möjligheter för nya lösningar samt affärsidéer som leder i sin tur till utveckling (Sijan et al 2019).

Flera verksamheter och organisationer har börjat tillämpa digitaliseringen, vilket förklarar de olika förändringarna inom revisionsprocessen (Feghali et al 2022). För att kunna använda digitaliseringen på ett bra sätt behöver man ha god kunskap om det (Varaniute et al 2022). Ett exempel som författaren nämner är omvandlingen från den traditionella pappersarbetet till de nya digitala redovisnings systemen. Vidare påpekar författaren att de mest framgångsrika revisionsbolagen är de som lyckas integrera sina verksamheter bäst med digitaliseringen (ibid).

Al Nasrallah & Saleem (2022) hävdar att revisorns upplevelse av revisionsprocessen har förändrats, eftersom idag använder revisorer allt mer digitala verktyg under arbetet. Ett exempel är att revisorer upplever att digitaliseringen har effektiviserat deras arbete samt höjt kvaliteten på jobbet. Gherman et al (2021) skriver att väldigt många av redovisnings verksamheter tillämpar digitala system vilket har gjort att revisorerna enklare kan analysera samt utvärdera företagets nuvarande och tidigare resultat. Digitaliseringen har även minskat arbetstiden för datainsamlingen, ökat noggrannheten vid beräkningen av olika finansiella rapporter och samtidigt minskat vissa kostnader för företagen.

Covid-19 utbrottet som inträffade i slutet av 2019 har haft väldigt stora konsekvenser både ekonomiskt och socialt. Covid-19 gjorde att företag fick stora förluster ekonomiskt och arbetsmarknaden utsattes för en hård chock. Importen och exporten minskade i effekt av covid-19 (regeringen.se 2020). Idag betraktas covid-19 inte längre som en allmän fara i samhället, trots detta har covid-19 kvarstående effekter inom revisionsbranschen vilket har påverkat revisionsprocessen (Feghali et al 2022).

Covid-19 påverkade även revisionsprocessen och det tvingade revisionsbyråer att anpassa sig utefter förhållandena under covid-19. Covid-19 ledde till att digitaliseringen ökade ännu mer inom revisionsbranschen och detta med syfte att anpassa sig till omständigheterna, Författarna menar att Artificial intelligence (AI) blev ett aktuellt ämne under covid-19 då man integrerade systemet mer i revisionsprocessen. Artificial intelligence har skapat många

fördelar då det kan läsa av systematiska fel inom revisionsprocessen och även hjälpa till med revisionsprocessen. Artificial intelligence kommer leda till signifikanta förändringar inom revisionsprocessen vilket leder till att revisionsbyråer kommer ställa andra krav på revisorer (Feghali et al 2022).

1.2 Problemformulering

Revisionsprocessen har under många år varit ett traditionellt jobb där man inte använder någon form av informationsteknik (IT) inom yrket. Implementeringen av digitaliseringen gjorde att en övergång till ett digitaliserat arbete var oundviklig. Investeringen inom digitaliseringen i revisionsbranschen har pågått under en längre tid, trots dessa investeringar har det gått långsamt att implementera informationstekniken inom revisionsbranschen. Digitaliseringen inom revisionsbranschen var en förväntad process, dock kände inget företag till hur fort detta skulle ske (Gulin et al 2019). Covid-19 utbrottet fick många företag att agera snabbare än planerat i integreringen av digitalisering inom sina verksamheter (Feghali et al 2022).

I Sverige kommer digitaliseringen vara en väsentlig del inom redovisningen enligt branschorganisation för redovisningskonsulter, revisorer & rådgivare [FAR], 2021. FAR (2021) menar att en allt större del av revisionsbranschen kommer tillämpa digitalisering. Detta leder till att revisorn ställs inför andra krav, till exempel att revisorn får mindre auktoritet när det gäller redovisningen men får mer ansvar när det gäller rådgivning. Detta är något som alla revisorer försöker sträva efter för att kunna implementera digitaliseringen och anpassa sig. FAR (2021) menar att år 2025 kommer digitaliseringen implementeras av de flesta revisionsbyråer, (ibid). Däremot behöver man utveckla informationsteknik ännu mer för att man ska kunna tillämpa det till fullo inom redovisningen (Byrnes et al 2018). Författarna menar att dessa behöver utvecklas för att man ska få en försäkran att informationstekniken främjar revisionsprocessen och därmed kunna även använda den i framtiden. Barta (2018) skriver att revisionsbranschen saknar kunskapen för att implementera informationstekniken och därmed bör den utvecklas för att revisorer ska kunna implementera den. Dessutom menar författaren att med en mer avancerad informationsteknik leder till olika riskfaktorer för revisorer och därför är en investering för att lära ut revisorer när det gäller informationsteknik något väsentligt (Barta 2018).

Gulin et al (2019) menar att dessa förändringar inom revisionen inte bara kommer att påverka hur revisorerna kommer att utföra sitt arbete och vilka utmaningar som ställs. Författarna menar också att digitaliseringen kommer att utmana utbildningen, alltså på vilket sätt revisorer utbildas och hur denna utbildning kan anpassas till digitaliseringen (Gulin et al 2019). Feghali et al (2022) menar att den digitala omställningen som skedde före covid-19 hjälpte revisionsbyråer i och med att denna omställningen skedde successivt och hjälpte revisorer att kunna anpassa sig. Dessutom menar författarna att denna utveckling ledde till fördelar inom revisionen då det blev tidseffektivt för revisorer. Vidare menar författarna att dessa fördelar kommer fortsätta ju mer man implementerar den digitala omställningen inom revisionen. Under 2020 då utvecklingen skedde väldigt snabbt orsakade detta problem för revisorer då det arbetssätt som de jobbade med innan covid-19 (ibid). Nezhyva (2020) bekräftar detta då man menar att revisorer utmanades när det gäller att upprätthålla god kundservice och revisionskvalitet. Dessa förändringar inom branschen presenterade olika utmaningar för revisionerna då de måste fokusera på sitt oberoende och trovärdig finansiell ställning i och med arbetet har förändrats. Om dessa parametrar inte följs utav revisorerna kan

det leda till en så kallad icke korrekt arbetsutförande som även gör att revisorns oberoende ställning ifrågasätts samt kundens tillit på revisorer påverkas.

Bharadwaj et al (2013) menar att införandet av nya teknologiska arbetsmetoder inom större revisionsbolag är svårare att implementera och detta med hänsyn till storleken av företaget samt antal anställda. Däremot blir processen mycket enklare för mindre revisionsbolag eftersom företagsledningen i mindre bolag enklare kan ställa om samt omorganisera bolaget efter en digital omställning. Processen för att implementera digitala verktyg inom små företag är snabbare och därmed är IT- användningen inom småföretag större. Omställningen till en mer digitaliserad revision blev enklare för små företag under covid-19. The Big 4 har dock under covid-19 påskyndat processerna för att implementera digitala verktyg inom arbetsprocessen, då man insåg att det var väsentligt under covid-19 men även efter (Halinna & Magdalena 2021).

Som tidigare nämnts finns det fördelar och nackdelar när det gäller implementeringen av informationsteknologin. En av dessa fördelar är att intressenter får tillgång till mer information som kan hjälpa när de fattar beslut. Dessutom menar författaren att introduceringen av digitaliseringen har inte bara påverkat effektiviseringen och kvaliteten inom redovisning, utan även utveckla andra aspekter inom redovisningen, till exempel rådgivning, (Sharma et al 2022). Å andra sidan behöver informationsteknologin utvecklas för att revisorer ska kunna upprätthålla försäkran. Att utbilda revisorer är också väsentlig för att kunna implementera informationstekniken inom revisionsprocessen (Barta 2018). Covid 19-utbrottet gjorde att många revisorer har stött på problem när det gäller digitaliseringen men samtidigt finner de intresse i hur den digitala omställningen kan utveckla revisionsprocessen (Sharma et al 2022).

1.3 Syfte

Syftet med arbetet är att bedöma hur den digitala omställningen under covid-19 har påverkat revisionsprocessen hos de svenska bolagen. Vi finner även intresse i att studera revisorernas upplevelser av de uppstådda utmaningarna inom redovisningen samt huruvida företagsstorlek har samband med en snabbare IT-implementering.

1.4 Forskningsfråga

- Hur har den digitala omställningen som tillämpades under Covid-19 påverkat revisorsyrket?
- Finns det samband mellan hur den digitala omställningen påverkat revisionsprocessen och företagets storlek?

1.5 Avgränsning

Studiens respondenter avgränsas till endast revisorer verksamma i Sverige. Studiens omfattas av totalt 10 respondenter som ska ha jobbat före, under samt efter covid-19 vilket definieras

som år 2019-2022. En ytterligare avgränsning i studien är revisionsbolagens storlek som inkluderar mindre samt stora revisionsbyråer inom "The big 4" som utgörs av KPMG, Deloitte, PWC och Ernst & Young.

1.6 Disposition

Uppsatsen kommer bestå av sex olika kapitel. Etapp nummer två beskriver vilka teorier som är relevanta för studien. Därefter beskrivs metoden som används för undersöka forskningsämnet. I empirin presenteras resultatet, sedan kommer resultatet att analyseras. Slutligen kommer det dras en slutsats samt utifrån analysen.

2. Teori

I detta kapitel beskrivs de olika teorierna och hur relevanta de är i förhållande till forskningsfrågan. Det beskrivs bland annat teorier om digitalisering samt de olika aspekterna inom revisionsprocessen och hur dessa har påverkats av covid-19. Kapitlet avslutas med en sammanfattning av teorikapitlet.

2.1 Covid-19

Covid-19 blev under 2020 en pandemi som präglade hela världen och på många platser ledde det till restriktioner som till exempel karantän, vilket förändrade möjligheten för många arbetare att kunna ta sig till jobbet. Dessa förändringar tvingade fram nya arbetssätt för revisorer med exempelvis mer digitala metoder vilket förändrade revisionsprocessen. Författarna förklarar vidare hur covid-19 förändrade till exempel revisorsgranskning eftersom distansarbeten begränsade revisorns möjlighet att utföra granskningar på plats hos företagen. Pandemin har satt kursen mot en digital omställning inom revisionsbranschen som kommer att fortsätta utvecklas framöver enligt (Feghali et al 2022).

Nezhyva (2020) belyser fler utmaningar inom revisionsbranschen till exempel svårigheter för revisorer att attrahera nya kunder samt att bibehålla kvalitén på redovisningen. Dessa utmaningar ledde till att redovisningsstandarder sjönk under covid-19. Revisionsbranschen blev mer digitaliserad på grund av covid-19 vilket skapade olika utmaningar men framför allt ett skifte i arbetssätt som revisorer behöver anpassa sig efter för mer digitaliserad framtid (ibid).

2.2 Digitalisering

Definitionen av begreppet digitalisering är omvandling från analog till digital information. Digital teknik tillämpas med syftet att förändra och effektivisera arbetsprocessen i en verksamhet. Ett exempel som Junaid (2016) lyfter upp är rörliga bilder och ljud som vi har idag och som kallades för informationsdigitalisering. Författaren påpekar i sin artikel hur digitalisering bland annat har varit ett viktigt verktyg vid datainsamling (Junaid 2016).

Idag handlar digitalisering om affärstransformation med huvudsyftet att automatisera manuella processer och tillämpa modernare arbetssätt än det traditionella pappersarbetet. Digitaliseringen har även underlättat för företag att spara information och tillgängligheten vid användningen av information. Digitaliseringens process brukar sägas bestå av tre steg: "digitization", "digitalization" samt "digital transformation". Digitisering är det första steget i processen som beskriver omvandling från analog data till digital data. Digitalisering förklarar nya digitala teknologier som tillämpas i verksamheten. Digital transformation är det sista steget av processen och handlar om förändringen av arbetssättet som många företag tillämpat under Covid-19. Detta steg byter gamla arbetssätt mot nyare arbetssätt vilket skapar högre värde för kunderna. Det är också viktigt att känna till skillnaden mellan digitalisering och automatisering. Ett exempel på digitalisering är automatiseringen som innebär när manuella arbetssätt inom ett företag ersätts med digitala arbetsprocesser (Kim et al 2021).

Artificiell intelligens (AI), "big data" samt "blockchain" är olika tekniska alternativ som används i exempelvis revisionsbolag för att få en snabbare åtkomst till information. Dessa

olika informationstekniker skapar en starkare struktur i verksamheter samt automatiserar revisionstjänster med syftet att höja kvaliteten på arbetsprocessen. I och med att dessa informationstekniker används av revisionsbolagen vid datainsamlingen blir revisorns beslut rationaliserat (Gulin et al 2019).

Den digitala revolutionen som skedde under 80-talet var ett resultat av starkare och ökad tillväxt inom många branscher. Informationstekniken förekom i en större utsträckning i länder med höga inkomster såsom USA. Under den perioden fokuserade många företag på att tillämpa digitala metoder för att effektivisera arbetsprocesser. Trots att den digitala revolutionen var ett spår för en förändring inom revisionsbranschen kunde företag inte uppnå optimal produktivitet på grund av att IT-implementering kräver en längre tid att uppnås (Chyzhevskaja et al 2021). I efterhand när digitaliseringen började bli ännu mer användbar och en grundpelare i organisationer, började den även tillämpas i revisionsbranschen. Den digitala utvecklingen inom revisionsbranschen ledde till olika förenklingar inom revisionsprocessen men samtidigt fanns det även många utmaningar med implementeringen av digitaliseringen (Ibid).

Den digitala utvecklingen inom revisionsbranschen associeras med utvecklingen av revisorer när det gäller av användningen av Blockchain, AI, Robotization - utöver den traditionella IT-utvecklingen. Digitaliseringen inom branschen ökar och man menar att denna utveckling kommer att fortsätta. Utvecklingen inom digitaliseringen leder till avancerade applikationer och program, inte minst inom revisionsbranschen. Detta gör även att den traditionella IT-användningen inte nödvändigtvis räcker till, utan man vill även ha revisorer som har kunskap inom blockchain och AI mm (ibid). Stora revisionsbolag som exempelvis PWC använder sig av IT -AI för att ständigt utveckla sin redovisning och automatisera sin redovisning för att alltid främja den digitala utvecklingen (PWC, 2021). Detta är även något som Chyzhevskaja et al (2021) tar upp och menar att företag alltid främjar utvecklingen inom digitaliseringen och det värderas högt inom deras prioriteringar. Anledningen till att det värderas högt är att strategierna som företag inriktar sig på behöver kunskap inom digitalisering vilket leder till att digitaliseringen inom revisionsbranschen är något väsentligt (Chyzhevskaja et al 2021). Genom digitaliseringen kan interaktionen bli enklare inom revisionsbranschen och därmed hjälper detta att minska risker, något som var och är väldigt viktigt, med tanke på covid-19 och att man behövde genomföra digitala möten. Å andra sidan menar författarna att vi är i ständig förändring när det gäller nya innovationer och detta kommer ställa till med mycket utmaningar inom branschen på grund av att det fortfarande finns uppdrag som sköts manuellt (Feghali et al 2022).

Denna utvecklingen och användningen av digitalisering är i ständig förändring, men denna förändring sker inte i samma utsträckning i resten av världen. Majoriteten av digitaliseringen sker inom de europeiska länderna, eftersom det är många länder som inte har haft förutsättningarna att bli mer digitaliserade inom sina branscher. Det gör att deras applikationer inte är utvecklade och digitaliseringen inom revisionen inte nått så långt i jämförelse med Europa (Chyzhevskaja et al 2021) .

Digitaliseringens påverkan inom revisionen är väldigt stor. Det skapade nya möjligheter för företag. Många företag har digital kunskap som en självklarhet för att påbörja ett yrke inom revisionsbranschen, detta var inte något aktuellt för några decennier sedan. Digitaliseringen har nu fått ännu större påverkan på revisionsbranschen med tanke på covid-19 som påskyndade processen inom digitaliseringen. Detta leder därmed till att företag samt revisorer behöver anpassa sig allt mer till den nya teknologin. Många organisationer försöker även få en

konkurrensfördel och därmed locka mer kunder med sina mindre risker för väsentliga fel inom redovisningen. Därför är digitaliseringen viktig inom revisionsföretag.

2.3 Tidigare studier:

Digitaliseringen inom revisionsbranschen har pågått under en längre period vilket har redan bidragit till olika förändringar inom revisionsprocessens faser som består av planering, granskning och rapportering. Forskningen fortsätter om hur dessa förändringar har bidragit till olika för och nackdelar över hur den digitala omställningen har påverkat revisorsyrket. Feghali et al (2022) utförde en studie i mellanöstern som bestod av 568 revisionsbolag med olika företagsstorlek om hur digitaliseringen har påverkat revisionsprocessen på grund av covid-19. Ett resultat som författarna presenterar i studien är hur covid-19 har varit en viktig anledning till det påskyndade digitala implementeringen. Vidare har digitaliseringen påverkat revisorerna generellt i de olika företagsstorlekar eftersom innan covid-19 arbetade många revisionsbolag genom det traditionella pappersarbetet. Studien visar att förväntningarna på revisorer sjönk, detta för att revisorerna inte kunde anpassa sig till digitaliseringens inom revisionsprocessen. Detta ledde till att revisorer inte kunde upprätthålla kvaliteten inom revisionen. Däremot menar författarna att långsiktigt är det en konkurrensfördel att kunna tillämpa digitaliseringen inom revisionsprocessen, eftersom kunderna kommer även utöka användningen av digitaliseringen inom sina branscher.

Halinna & Magdalena (2021) utförde en studie i Polen om covid-19 effekter på revisionsbranschen. Författarna menar att den digitala implementeringen inom revisorsyrket var redan innan covid ett pågående projekt som skulle förekomma till ett nytt arbetssätt. Ett exempel som lyfts i studien är att planeringen med kunder utfördes till en stor del online med syftet att få ett effektivare arbetssätt. Här lyfts även upp att covid-19 har påskyndat den digitala implementeringen i revisionsbolagen i Polen eftersom många av dessa bolag ville behålla kvaliteten på arbetsnivån. Revisorsyrket kommer att fortsätta utvecklas dock kommer det uppstå flera utmaningar och för att revisionsbolagen ska kunna fortsätta behålla ett hög kvalite på revisionsprocessen behöver de utveckla deras kunskap för att uppnå utvecklingen.

Sharma et al (2022) undersöker i en kvalitativ studie som har utförts i Indien om hur revisorer upplever förändringar som har uppstått inom revisionsprocessen. Revisorerna i studien anser att digitala verktyg är till en stor fördel för att kunna utföra arbetet och de känner sig väldigt intresserade av olika utbildningar för att fortsätta utveckla sina kunskap. Utöver hur motiverade de intervjuade revisorerna känner inför digitaliseringen finns det även en stor oro eftersom om revisionsbolag inte förbereder sina revisorer i form av till exempel utbildningar då kommer det vara stora svåra utmaningar. En annan utmaning för revisionsbolag som studien presenterar är att kunderna inte har implementerat en digital arbetssätt i samma nivå vilket har medfört svårigheter för både parterna att kunna komma överens över ett arbetssätt.

2.4 Revisionsprocessen

Revisionsprocessen beskriver hur revisionen går till och vilka steg som ingår i processen. Dessa steg är planering, granskning och rapportering. Alla dessa steg ska fullbordas för att det ska vara en fullvärdig revision som revisorn har utfört, Stegen måste även utföras i nämnd ordning (Verhoef & Samkin 2017).

2.4.1 Planering

Första etappen inom revisionsprocessen är planering. I denna etapp finns det olika steg som måste utföras. Varje revidering måste granskas och planeras och dra slutsatser utifrån revisionsbeviset. Revisionsstandarder ger en övergripande bild av vilka tillvägagångssätt revisorerna kan planera sin revision efter. I en standard beskrivs även den förväntade inriktningen, omfattningen och hur revisionen ska göras. Dessutom måste revisorn även ha kunskap om kundens verksamhet, interna kontroller och redovisningssystem som hjälper revisorn att kunna planera. Planeringen av revisionsprocessen är en väsentlig del inom arbetet då det är i detta steg revisorn bestämmer vilka delar som ska inkluderas i processen men även hur, när och av vem. Dessa delar kan inkludera affärsprocess, poster i de finansiella rapporterna eller företagets riskhantering (Carrington 2014).

2.4.2 Genomförande

Granskningen syftar till att kunna få underlag för revisorns ställningstaganden i revisionsberättelsen. Hur bra granskningen är beror på hur bra intern kontroll företaget har men även vilka risker det finns för att fel åtagande sker. Revisorn måste skaffa tillräckligt med information för att kunna dra slutsatser ifrån sin granskning i enlighet med revisionsstandarder. En granskning sker genom genomgång av företagets årsredovisningar, bokföring och förvaltning. I slutet av granskningsprocessen ska revisorn kunna visa att årsredovisningen ger en rättvisande bild av företagets resultat. Dessutom finns det andra faktorer att beakta såsom tillgångar, skulder och förpliktelser, och dessa ska vara korrekt värderade. Det finns olika sätt att granska ett företag på, dessa är substansgranskning och granskning av kontroll. Revisorn har auktoriteten att bestämma vilken granskningsmall som passar bäst för att få den information som är relevant och uppnå granskningsmålet. Substansgranskning innebär att revisorn granskar allt som innefattas inom de olika redovisade posterna. Dessa granskningar sker inte på alla verifikationer utan revisorn bestämmer antalet verifikationer som ska granskas. Valet beror på risken för att revisorn ska hitta väsentliga fel och på önskemål från uppdragsgivaren. Substansgranskning används när företaget har en god intern kontroll. Granskning av internkontroll granskar organisationens internkontroll. Denna form av granskning görs för att upprätthålla att organisationen utför sitt redovisningssystem på ett korrekt vis (Carrington 2014).

2.4.3 Rapportering

Det tredje etappen handlar om att granskningen har slutförts och med hjälp av granskningen skriver revisorn externa och interna rapporter, samt dokumentationer såsom revisionsberättelse. Dessa synpunkter som revisorn skriver innefattar allt inom organisationen och ger feedback till företaget på vad som kan göras bättre. Exempelvis kan revisorerna ta upp i sina rapporter att löpande avstämningar mellan bokföringen och bankens kontoutdrag görs så att fel upptäcks i god tid. De kan föreslå att någon kontrollerar så att rätt bokföringskonto använts för varje belopp. Inom rapporteringen sker också revisorns påteckning, denna påteckning gör att revisorn kan tillstyrka om resultaträkningen och balansräkningen ska fastställas eller inte, vilket sker i slutet av revisionsberättelsen (Carrington 2014).

Revisionsprocessen är en väsentlig del inom redovisningen och därför är denna teori lämplig för denna studie. Beskrivningen av revisionsprocessen används för att ge läsaren en bakgrund

till hur en revisor arbetar och hur förändringarna på grund av covid-19 har förändrat processen.

2.5 Institutionell teori

Den Institutionella teorin beskriver hur olika organisationer påverkas av yttre faktorer i sin omgivning. Deegan och Unerman (2011) menar att denna teori även beskriver hur organisationer fattar beslut inom revisionsbranschen. Den institutionella teorin menar att olika organisationer försöker efterlikna varandra och de försöker följa samma processer. I början menar man att organisationer alltid differentierar i sitt arbets sätt när det gäller att påbörja ett nytt område, men därefter börjar organisationer efterlikna varandra.

Den institutionella teorin kan även beskrivas genom tre olika pelare, dessa pelare är den kognitiva, den normativa och den reglerande pelaren. Alla dessa tre pelare skapar en uppfattning om hur en organisation fungerar och försöker vara en verklighetskonstruktion (Ibid). De två pelare som kommer att användas i studien är den normativa och den kognitiva, eftersom dessa två är relevanta för syftet.

2.5.1 Den normativa pelaren

Den normativa pelaren beskriver hur olika mål uppnås inom en organisation. Denna pelare definierar vad som ska uppnås men även på vilket sätt det ska utföras. Ett exempel på detta är de revisionsstandarder som beskriver vilka riktlinjer som ska följas för ett bra revisionsarbete. Riktlinjerna fortsatte att gälla under covid-19 men sättet att upprätthålla dessa riktlinjer behövde ändras. Detta gjorde att revisorer och organisationer påverkas av externa faktorer, (Guerreiro et al, 2021).

2.5.2 Den kognitiva pelaren

Den kognitiva pelaren beskriver hur en uppfattning inom en organisation bildas. En sådan uppfattning påverkas av externa faktorer, exempelvis individens värderingar, handlingar etc. Denna pelare är sporadisk och handlar om det individen vill göra (Deegan & Unerman 2011).

Ett exempel på detta är användningen av digitala system inom revision. Förutsättningen att ha den digitala kunskap lockar arbetsgivaren som finner en kunnig person attraktiv som revisor. En revisors värderingar kan påverka hur revisorn väljer att agera som individ. Om revisorn väljer att inte lära sig om digitala system påverkar det revisionsprocessen som helhet. Detta kan kopplas till den kognitiva pelaren som statuerar att personliga värderingar påverkar revisionsarbetet, enligt (Guerreiro et al , 2021).

2.6 Kompetens och digitala förutsättningar

Många företag finner digital kompetens som något väsentligt för att kunna klara av revisionsprocessen. Det finns en differentiering när det gäller kompetensen inom

revisionsbranschen och därmed leder det till olika digitala förutsättningar (Gulin et al 2019). De digitala förändringarna inom de senaste åren på grund av covid-19 har lett till allt mer utmaningar för företag då det finns olika förutsättningar för de olika organisationer (Robert et al 2020). I och med digitaliseringen har medfört att revisorer har tillgång till mycket mer information när det gäller organisationen, måste de även ha kunskap för att kunna dra slutsatser utifrån den insamlade datan. Något som man måste ta hänsyn till är revisorns förmåga att dra slutsatser. Datorer kan ge information men det är revisorn som drar slutsatser utifrån informationen och därför måste hen inneha tillräckligt med kunskap (Gulin et al 2019). Den effektivisering som digitaliseringen medför har gjort att revisorns relation till kunden blir bättre och det leder till att revisorn kan få en bättre uppfattning när det gäller kundens organisation och därmed kunna kommunicera på ett bättre sätt. Den nya teknologin försöker förbättra revisionen och kan därmed minska osäkerheterna kring revisionsprocessen, (ibid). När det gäller digitaliseringen är det i de olika branscherna kostsamt att implementera de nya teknologierna. Dessutom leder dessa nya teknologier till ännu mer kostnader då man även måste kunna implementera dem i arbetsprocessen vilket kräver exempelvis personalutbildning. De digitala förutsättningarna inom många branscher är begränsade för små företag, detta gör att företag har svårt att utveckla sin teknologi och personal får brist på kunskap när det gäller digitalisering (Tillväxtverket 2021).

Olika företag har kommit olika långt i sin digitalisering. Små företag inom revisionsbranschen har förändrat sin arbetsprocess till en mer digital omställning. Stora företag som exempelvis the "Big 4" använder inte digitaliseringen i en lika stor utsträckning. Anledningen till att man inte kan använda de olika tekniska alternativen inom the Big 4 är för att processen att implementera de digitala verktygen tar längre tid inom the big 4 (El sood 2015). Processen för att implementera digitala verktyg inom små företag är snabbare och därmed är IT-användningen inom småföretag större. Omställningen till en mer digitaliserad revision blev då enklare för små företag under covid-19. The Big 4 har under covid-19 påskyndat processerna för att implementera digitala verktyg inom arbetsprocessen, då man insåg att det var väsentligt under covid-19 men även efter (Halinna & Magdalena 2021).

Att revisorer upplever att det finns vissa svårigheter med digitaliseringen kan förklara att stora företag inte har tillämpat digitaliseringen inom arbetsprocessen. Detta kan vara en anledning till att revisionsprocessen påverkas och därför inkluderas det i studien.

2.7 Professionsteori

Professionsteorin beskriver utvecklingen mot högre grad av profession i verksamheten. Professionen har en väsentlig funktion i samhället, där det förväntas att man ska kunna utöva sin profession. Profession kan definieras som ett yrke som ger bättre support med anledningen av utbildningar. Därför är förutsättningen att kunna utöva sin profession att genomgå utbildningar och kunna utföra auktoriserade tolkningar. Exempelvis måste revisorer genomföra utbildningar för att bli legitimerade. För att kunna utöva sin profession måste man skapa ett förtroende från allmänheten. För att en profession skall kunna bli framgångsrik krävs det att man kan få en stark trovärdighet baserad på vad man har åstadkommit. När man lägger ner tid på sin arbetsprofession ökar kvaliteten på ens arbete och därmed ökar förtroendet (Freidson 1994). Inom professionen finns det många olika arbetsuppgifter. Det gör att en specialutbildning är viktig för att kunna klara av de olika arbetsuppgifterna men även för att kunna bemöta kundens förväntningar (Carrington 2010).

Professionsteorin är väldigt relevant inom denna studie eftersom revisionsyrket är en profession. Kunskapen inom revision genereras från olika utbildningar med ändamålet att bli en revisor, som är det granskande organet inom en verksamhet. För att bli en revisor krävs det spetsutbildningar som är relaterade till professionen som uppfyller en väldigt viktig funktion inom samhället, vilket är relevant för teorin.

2.8 Komfortteorin

Komfortteorin tillämpas på de yrken där det finns informationsasymmetri. Komfortteorin betyder en trygghet och bekvämlighet i att utöva sina arbetsuppgifter som exempelvis beslutsfattande. Komfortteorin bygger på att individer har behov av att känna trygghet inför arbetsresultat. Det är viktigt att vara bekväm inom revisionsbranschen för att man ska kunna förmedla rätt information. Till exempel att kunna förmedla vilka risker det finns för en investerare att investera just i det företaget eller vilka möjligheter det finns att investera. Komfortteorin utifrån ett revisionsperspektiv bygger på informationsinsamling om klientens verksamhet. Revisorns ändamål är att samla information om bolaget för att vara bekväm och uppfylla "komfort" vid beslutsfattandet. Det är revisorn som avgör hur mycket information som behöver samlas in och att utvärdera om man får en "komfort", därför är det ibland inte nödvändigt att revisorn tittar på all information. Ur teorins perspektiv finns det ingen perfekt "komfort", det är alltså omöjligt att uppnå bekvämlighet men man försöker alltid att sträva som revisor att få så mycket trygghet som möjligt i sitt beslutsfattande, genom datainsamling (Carrington 2010). En väl utarbetad planering där de viktigaste delarna inkluderas gör att arbetet blir komfortabelt. Å andra sidan är revisionsbranschen uppbyggd för att uppnå en bekvämlighet inom sina arbetsuppgifter. Anledningen till detta är att vissa beslut som revisorer behöver göra inte bygger på tydliga regelverk, utan på bekvämlighet (ibid).

Komfortteorin är en viktig del inom studien på grund av covid-19. Covid-19 ledde till att arbetsprocesserna förändrades och revisorer fick anpassa sig till nya omständigheter. Omständigheterna var att man inte kunde träffa sina kunder fysiskt. En annan konsekvens av covid-19 kan vara de försämrade ekonomiska omständigheterna. Teorin är därför viktig för att undersöka vilka åtgärder som påverkade revisionsprocessen under covid-19 för att uppnå bekvämlighet.).

2.9 Sammanfattning av Teori

Syftet med arbetet är att få en bättre inblick över hur den digitala omställningen under covid-19 har påverkat revisionsprocessen hos de svenska bolagen. Vi finner även intresse i att studera revisorernas upplevelser över de uppstådda utmaningarna inom redovisningen samt huruvida företagsstorlek har samband med en snabbare IT-implementering.

Teorierna som inkluderades under detta avsnitt anses vara relevanta i relation till studiens syfte. Professionsteori beskriver hur kunskap tillämpas inom yrkesutövning. Yrkesutövaren genererar sin kunskap genom specifika utbildningar. Syftet med utbildningen är att yrkesutövaren får den kunskap som krävs för att skapa förtroende hos intressenterna, (Freidson 1994). Institutionella teorin förklarar hur olika verksamheter påverkas av kriser, som covid-19, och på vilket sätt organisationer reagerar. Komfortteorin beskriver hur bekväm revisorn är med sitt beslutsfattande, vilket påverkades av covid-19, vilket gjorde att revisorer behövde vidta andra åtgärder för att uppnå komfort.

3. Metod

I metodavsnittet presenteras hur studien har genomförts samt vilka forskningsstrategier har tillämpats för att kunna besvara studiens syfte. Avsikten med kapitlet är att ge läsaren en uppfattning om hur datainsamlingen till studien gått till.

3.1 Val av metod

Bryman & Bell (2017) beskriver att en studie kan uppnås genom kvantitativ, kvalitativ eller sammansatt metod. Studien kommer att baseras på en kvalitativ metod för att kunna uppnå syftet. Författarna menar att kvalitativ metod är ett studieverktyg som hjälper till att undersöka och förstå ett ämne på ett detaljerat sätt. Studiens syfte är att studera hur revisorer upplever förändringar inom revisionsprocessen på grund av den digitala omställningen och därför anses kvalitativ undersökningsmetod mest relevant. Anledningen är att kvalitativ metod är den mest användbara då studiens syfte är att undersöka upplevelser samt perspektiv till skillnad från om en mätbar data skulle undersökas.

Lindell (2018) skriver att den kvalitativa metoden lämpar sig bäst inom studier med syfte att beskriva ett ämne snarare än att mäta det. Avsikten blir därför att denna metod ska bidra med en djupdykning inom ett specifikt ämne. Den insamlade datan bildar en stor kunskap inom ett ämne som studiens författare kan ta del av eftersom respondenter har chansen under en intervju att dela med sig sina egna erfarenheter. Patel och Davidson (2019) skriver vidare hur intervjuerna är en viktig metod som tillför en uppfattning om ett ämne. Utifrån de valda teorierna som ska tillämpas i studien kommer intervjuerna att bidra med en djup kunskap om hur revisorerna i Sverige upplever förändringar under covid-19 på grund av den digitala omställningen.

Trots att intervjuer är en av de vanligaste forskningsmetoderna så finns det både fördelar och nackdelar vid tillämpningen av denna metod i en studie. Bryman och Bell (2017) belyser en nackdel med intervjuer är den insamlade datan, som är baserad på respondenternas egna upplevelser och forskarnas tolkning av datan är avgörande för hur ett resultat ser ut. Vidare beskriver författarna hur forskarnas arbetsprocess är avgörande för hur datan presenteras i studien, eftersom kvalitativa metoder skapar ett utrymme för tolkningsperspektiv.

3.2 Deduktiv ansats

Det finns tre olika ansatser för att utföra en studie: deduktiv, induktiv samt abduktiv ansats. Dessa tre ansatser är samt kan tillämpas på olika undersökningar. En deduktiv ansats innebär att en studie baseras på ett teoretisk förhållningssätt och studiens frågeställningar formuleras utifrån teorierna. Den induktiva ansatsen är en motsats till en deduktiv ansats eftersom studien bygger istället på en jämförelse mellan empiri och teorin. Då studien handlar om hur revisorer upplever förändringar inom revisionsprocessen på grund av den digitala omställningen bedöms en deduktiv ansats vara lämplig. Bryman och Bell (2017) anser att den deduktiva ansatsen är en effektiv ansats eftersom den är kopplad till teorier vilket leder till att

respondenternas svar blir specifika samt kopplade till undersökningsämnet. I och med att studien undersöks med hjälp av en kvalitativ metod i form av intervjuer därför väljs den deduktiva ansatsen eftersom den minskar tolknings tillfällena av ett resultat. Den minskade tolkningen bygger till en stor del på att den starka kopplingen till tidigare forskning samt relevanta teorier som minskar utrymmet för subjektiviteten.

3.3 Semistrukturerade intervjuer

Semistrukturerade intervjuer är en av de vanligaste metoderna inom kvalitativa undersökningar. Denna intervjuform bygger på förbestämda frågor som är relaterade till ett forskningsämne och vid tillämpningen av semistrukturerade intervjuer blir möjligheten större för öppna frågor vilket resulterat ett bredare kunskap (Bryman & Bell 2017). Under denna typ av intervjuer finns det utrymme för följdfrågor och diskussioner, vilket får respondenterna att känna sig fria att uttrycka samt utveckla sina svar på ett bredare sätt (Patel & Davidson 2019). Semistrukturerade intervjuer har ett förbestämt tema genom en intervjuguide där fokusområden hanteras i viss ordning under den pågående intervjun som anpassas efter respondenternas svar. Intervjuerna som utförs i denna studie är strukturerade eftersom de har följt samma ordning samt hade ett förbestämt tema med olika fokusområden (Blomkvist et al 2018).

Semistrukturerade intervjuer skapar utrymme för öppna diskussioner om det som respondenterna själva anser är viktigt. Det öppna utrymmet under dessa intervjuer skapar en risk eftersom respondenterna har olika uppfattningar om ämnet (Kakilla 2021). Men eftersom studien har som syfte att undersöka revisorernas uppfattning kring förändringar inom revisionsprocessen blir det allt mindre sannolikhet för olika uppfattningar av frågorna.

3.4 Intervjuguide

När intervjufrågorna formuleras inför en studie med syftet att kunna samla data behöver man tänka utifrån olika perspektiv. Viktiga aspekter är den ordning i vilken frågorna ställs och hur mycket ansvar respondenterna får vid utformning av frågor. Ett namn för dessa aspekter är standardisering (Magnusson & Marecek 2015). Den andra viktiga aspekten är strukturering och handlar om hur mycket frihet respondenterna får vid svaren och betyder att en struktur måste beaktas så att svaren håller sig till det förutbestämda temat (Patel & Davidson 2019).

Vid en hög standardiserings- och struktureringsgrad i en studie begränsas tolkningsutrymmet för respondenterna och ett exempel på sådana studier är enkätfrågor som begränsar respondentens svar. Hur kombineringsen görs mellan dessa två viktiga aspekter är beroende på vad syftet med studien är. Eftersom denna studie har en kvalitativ metod samt har som syfte att undersöka revisorers uppfattningar genom intervjuer, har intervjufrågorna utformats med låg standardisering. Däremot har denna studie fokuserat på den andra viktiga aspekten som handlar om struktureringen och detta genom ha ordning och prioritera fokusområden under de pågående intervjuerna (Patel & Davidson 2019).

Intervjufrågorna som ställdes till respondenterna var neutrala och detta med syftet att lämna ett utrymme för respondenterna att lyfta fram sina åsikter samt upplevelser baserat på egna erfarenheter. Denna teknik fick även respondenterna att känna sig villiga och intresserade av att bidra med ytterligare kunskap som var viktig att lyfta upp för ett starkare samlad data. I

intervjuerna användes en tratt-teknik som betyder att intervjuerna inleddes med öppna frågor med syftet att få respondenten att känna sig bekväm för att sedan fortsätta med allt mer specifika frågor (Patel & Davidson 2019). Intervjuerna för denna studie inleddes med öppna frågor angående exempelvis digitalisering, för att sedan gå djupare på fokusområden som handlar om revisionsprocessen tre viktiga delar.

3.5 Val av studiens respondenter

Många företag behövde implementera digitala förändringar i början av 2020 på grund av covid-19. Svenska revisionsbyråer valdes för denna studie för att få en kunskap om denna förändringen. Studiens syfte är att intervjua revisorer för att se hur den digitala omställningen under covid-19 har påverkat arbetssättet. Därför söktes revisorer som hade varit aktiva inom revisionsbranschen innan covid-19, under samt efter att alla restriktioner har upphört. I och med att revisionsbranschen är väldigt stor gjordes ett mindre urval ur målpopulationen för att göra det möjligt att undersöka inom studiens intervall.

Urvalet ur en målpopulationen kan göras genom ett sannolikhetsurval eller icke sannolikhetsurval. Skillnaden mellan dessa två typer är hur respondenterna väljs (Patel & Davidson 2019). I denna studie valdes urvalet genom ett icke sannolikhetsurval eftersom respondenter behövde ha en viss yrkeserfarenhet inom en viss period. En viss variation säkerställdes i respondenternas kön, arbetsplats och arbetserfarenhet. Syftet med variationen är att få ett bredare perspektiv från olika revisorer som har olika erfarenhet av olika arbetsplatser som tillhör olika företagsstorlek. Arbetserfarenhet är en ytterligare viktig förutsättning vid valet av respondenter för att lyckas få besvara studiens ändamålsenligt syfte som innebär att revisorerna är utvalda efter arbetserfarenhet inom revisionsbranschen. I och med att målpopulationen valdes genom ett icke sannolikhetsurval därför underlättar variation av könen sökningen av revisorer som är relevanta till studiens syfte.

Skulle målpopulationen väljas med hjälp av ett sannolikhetsurval skulle det leda till vissa risker med valet av respondenterna till exempel brist på variation av revisorernas yrkeserfarenhet eller vilket företagsstorlek de tillhör.

3.6 Datainsamling

Studien har olika viktiga informationskällor: vetenskapliga artiklar, intervjuer samt kurslitteratur. Vid framtagning av informationen har databaser som Google scholar och Söderscholar använts för att hitta relevant och vetenskaplig information.

Vid sökningen av vetenskapliga artiklar användes relevanta sökord och detta med syftet att sökningen skulle leverera ett bra resultat. De främsta sökorden var revisionsprocessen, IT-implementering, digitalisering, covid-19, hybridarbete. En större sökning har även utförts på engelska eftersom vetenskapliga artiklar har hunnit publiceras i en större grad på engelska än på svenska efter covid-19. Vid sökningen av artiklar utfördes en filterning under kriteriet "peer reviewed" med syftet att samla in en trovärdig data. Utöver de vetenskapliga artiklarna har kurslitteraturen varit en viktig informationskälla, framför allt för metoddelen, till exempel angående kvalitativa undersökningsmetoder.

Studiens data har samlats in genom semistrukturerade intervjuer som gjordes med 10 erfarna revisorer som har arbetat inom revisionsbranschen. Intervjuerna är en primärkälla för studien eftersom den har som syfte att undersöka revisorernas upplevelser och synpunkter angående den digitala omställningen under covid-19.

3.7 Tillvägagångssätt

Vid insamlingen av respondenter till studien kontaktades ett flertal verksamma revisorer i Sverige via nätverket LinkedIn. Revisorerna som valdes kommer både från revisionsbyråer som tillhör The Big 4 och från mindre revisionsbyråer. Vid kontakt med revisorerna skickades ett meddelande som innehöll en kort sammanfattning av studiens syfte samt frågeställning. Tio revisorer accepterade att delta i intervju.

Anledningen till att LinkedIn har tillämpats vid kontakten med respondenterna är för att studiens mål populationen har valt genom ett icke sannolikhetsurval. LinkedIn har underlättat att kunna söka sig fram till revisorer som har jobbat före, under och efter covid-19. Vidare har även linkedins funktioner underlättat för studiens författare att bland annat hitta revisorer som är verksamma inom stora eller mindre revisionsbyråer.

3.8 Genomförandet av intervjuer

Intervjuerna utfördes både digitalt och fysiskt, där totalt sju intervjuer utfördes digitalt och tre utfördes fysiskt. Vid kontakten med revisorerna skickades en inbjudningslänk med studiens syfte, sammanfattning, information om författarna samt ett förslag över hur mötet skulle genomföras och möjligheten att ha ett fysiskt möte istället. Digitala intervjuer skedde via Microsoft Teams och de fysiska intervjuerna skedde på respektive revisorns arbetsplats. I början av intervjuerna ställdes frågan om ett godkännande för inspelning för att sedan kunna transkribera. Intervjuerna inleddes med öppna frågor för att sedan gå in allt mer på specifika frågor. Totalt har det ungefär ställts 16 frågor under cirka 40-60 minuters respektive intervju. I samband med intervjuerna fokuseras på att anteckna samt lyssna vilket Bryman och Bell (2017) beskriver ger en hög reliabilitet men även hjälper att ställa många följdfrågor. De fysiska intervjuerna upplevdes annorlunda eftersom revisorerna var mer avslappnade i sin arbetsmiljö vilket avspeglas positivt under intervjun genom att de diskuterade på mer nyanserat sätt.

3.9 Inspelning och transkribering

Vid insamlingen av studiens resultat har författarna spelat in intervjuerna för kunna transkribera dem efteråt med syftet att få ett skriftligt underlag. Transkriberingen har utförts direkt efter avslutade intervjuer och detta med avsikt att inte missa viktig information. Transkriberingen har gjort en växling av materialet från ljudinspelning till en text som sedan ska analyseras. Skriftligt underlag är enklare att analysera (Bryman och Bell 2017).

3.10 Uppsatskvalitet

En studies kvalitet är en viktig fråga som bedöms utifrån två viktiga aspekter: studiens validitet och reliabilitet. Dessa två aspekter är viktiga vid kvantitativa undersökningar eftersom huvudsyftet annars är att undersöka mätbara data till skillnad från kvalitativa undersökningar. Reliabilitet handlar om till exempel studiens tillförlighet och jämnhet. En hög reliabilitet i en studie uppnås om studien skulle upprepas hur sannolikt blir det samma resultat (Bryman & Bell 2017). Vidare beskrivsvaliditeten som ett mått på om studien har mätt det som skulle mätas enligt syftet (Bryman & Bell 2017).

En studie bör vara trovärdig för att den ska gå att använda som en informationskälla eller ett underlag på ett specifikt ämne. Kvalitativa studier har fyra olika kriterier för trovärdighet som är tillförlighet, pålitlighet, bekräftelse samt överförbarhet (Bryman & Bell 2017). Författarna har försökt att fokusera på en hög trovärdighet under hela studien och detta genom att välja rätt urval som är anpassat till studiens syfte. I och med att studiens syfte har en intervall innan, under samt efter covid-19 har därför enbart revisorer som jobbat under dessa perioder fått delta. Transkriberingen som gjordes efter intervjuerna har även höjt trovärdigheten i studien eftersom transkriberingen minskade risken för att missa viktig information.

4. Empiri och resultat

I detta avsnitt redovisas empirin från studiens utförda intervjuer med olika revisorer. Kapitlet är uppdelad i olika teman samt innehåller en tabell som visar relevanta information till studiens respondenter.

4.1 Sammanställning av intervjuer

En sammanställning av det insamlade datan via intervjuerna redovisas enligt nedanstående tabell. Revisionsprocessen och revisionskvaliteten är studiens huvudämne att undersöka och de beroende orsakerna är covid-19 samt digitaliseringen.

Tabell 1
Sammanfattning av respondenterna

Respondenter	Företag	Ålder	Erfarenhet inom revisionsbranschen	Tid per intervju	Plattform
Revisor A	PWC	35 år	7 år	47 minuter	Teams
Revisor B	Grant Thornton	41 år	9 år	50 minuter	Teams
Revisor C	KPMG	38 år	11 år	42 minuter	Fysiskt
Revisor D	PWC	48 år	23 år	55 minuter	Teams
Revisor E	BDO	37 år	13 år	40 minuter	Teams
Revisor F	Ernst & Young	29 år	5 år	52 minuter	Fysiskt
Revisor G	Deloitte	40 år	9 år	43 minuter	Teams
Revisor H	RSM	30 år	5 år	51 minuter	Teams
Revisor I	Birka ekonomi AB	45 år	15 år	45 minuter	Fysiskt
Revisor J	RSM	29 år	6 år	40 minuter	Teams

4.1.1 Revisionsprocessen med hänsyn till Covid 19 och den digitala omställningen

Respondenter upplevde olika förändringar inom revisionen efter att covid-19 kom och detta förklarades i form av förändringar på arbetssätt samt begränsningar på att vara ute hos kunder. Respondent A kände att hen definitivt upplevde förändringar när covid-19 började 2020. Liksom respondenterna D, F och G påpekar hen att många företag har blivit digitala i varierande grad även tidigare, men alla kunder har inte kommit lika långt på denna front. Därför upplevdes det svårare för vissa kunder som plötsligt tillämpade digitala verktyg och slutade helt med pappersarbetet. Respondenterna A, D, F och G upplevde också att många av deras klienter mer eller mindre tvingades arbeta mer digitalt för att kunna tillhandahålla det material som behövs för en effektivare arbetssätt. Respondenterna C och E upplevde andra skillnader i början av covid-19 till exempel hur det sociala kontakten med kollegor och kunder minskades.

Den största skillnaden som respondenterna upplever är att möten och kontakten med kollegor sker allt mer digitalt, den nya upplevelsen av distansarbetet, samt behovet av att lära sig nyare system samt olika samarbets appar såsom zoom.

Respondent B som jobbar inom ett Big Four-företag, ansåg att covid-19 inte hade haft en särskilt stor inverkan på revisionsprocessen eftersom hens företag hade sedan flera år tillbaka börjat tillämpa allt mer digitala arbetssätt. Vidare menade hen att deras företag tagit stora framsteg i digitaliseringen till exempel de har slutat genomföra fysiska möten med kunder och att allt material redan tillhanda tog på ett digitalt sätt.

4.1.1.1 Planeringsfasen

Respondenter A-J upplevde att covid-19 hade inga stora effekter på rapportering samt planeringsfasen eftersom mycket av deras jobb skedde digitalt även innan covid-19. Däremot upplevdes kommunikationen med kunderna annorlunda eftersom en stor del av kommunikationen med kunden skedde digitalt.

Respondent C framhöll också att planeringsfasen tog något längre tid än vanligt på grund av de ytterligare faktorer som måste beaktas på grund av Covid-19. Övriga respondenter uppfattade inte stora skillnader under planeringsfasen. Respondenten E framhöll att riskbedömningen kan komma att påverkas i viss mån beroende på storleken på verksamheten och det granskade företaget, det vill säga när de själva arbetar på distans har deras interna kontroller kunnat påverka revisorer i olika situationer riskbedömning.

Respondenterna A, D och E upplevde fördelarna, om några, av nu förändrad digital kommunikation under planeringsfasen, snarare än att fysiska planeringsmöten ersätts av teammöten. Respondenterna anser att det har blivit mer effektivt att inte behöva vänta personligen på ett teams möte, undvika restid och kunna fånga all data digitalt snarare än att samla in den på plats.

Respondent F tyckte att datainsamlingen har blivit allt mer effektivt i samband med implementeringen av digitala verktyg eftersom digitaliseringen har bland annat underlättat planeringen för kunder.

Respondenterna A-D och G lyfte även fram att bristerna i hur kommunikationen sker inom gransknings fasen även påverkar kunskapsöverföringen, kollegor emellan samt till yngre kollegor. På så vis anser de att granskningen påverkats negativt av den digitala omställningen, när man inte sitter med varandra längre och enkelt kan ställa frågor. Det har även lett till att det enklare kunnat uppstå missförstånd. Respondent F menar till skillnad från övriga respondenter att hen fått bättre kundkontakt sedan den digitala omställningen då fler digitala möten under granskningen bokades in än tidigare. Respondenten menar att då de numera haft inbokade välplanerade digitala möten har dessa varit mer effektivt än när de tidigare var på plats med frågor. Numera arbetar de med välplanerade möten med en tydlig agenda vilket respondenten anser gjort arbetet mer effektivt. Respondent F upplevde inga problem med att inte kunna se skärmar på plats eller bli visad saker då hen menar att detta enkelt kunnat göras via skärmdelning under omställningen. I och med pandemin har respondentens kunder tvingats bli mer digitala vilken hen menar haft en positiv påverkan på revisionen, framför allt gransknings fasen när revisions beviset samlas in. Dock upplevde respondenten likt de andra att det uppkommit längre ledtider i gransknings fasen för att hen behöva invänta underlag från kunder.

4.1.1.2 Granskningsfasen

Samtliga respondenter upplever att gransknings fasen är den som påverkats mest på grund av covid-19. Respondenterna i denna undersökning arbetade hos kunderna vilket inte var möjligt under covid-19 och därmed påverkades gransknings fasen av covid-19. Eftersom processen förändrades till en digital gransknings fas upplevde revisorer att det var svårare kommunicera samt granska kundens verksamhet, och även kommunikationen med sitt egna team försvårades. Detta bekräftas av respondenterna A-F och J.

Respondenterna A-F upplevde svårigheter när det gäller kommunikationen med digitala verktyg. De menar att dessa svårigheter uppstår när kunder inte kan svara direkt via mejl och leder till ännu längre processer i revisionsarbetet. De behövde även ta hänsyn till att inte ställa för många frågor och att det inte blir för många mejl samtidigt exempelvis. Istället var det att man samlade frågorna på en och samma mejl så att de kan besvaras.

“ Det tog väldigt lång tid för revisorer att kunna utföra sina processer. När det gäller granskning fasen drabbades man mycket då all kommunikation skedde lokalt och på plats. Covid-19 påverkade detta och gjorde att det blev helt nya omständigheter när det gäller kommunikationen. Digitala verktyg tillämpades ofta under covid-19. Handläggningstiden blev ännu längre då man behövde skriva på mejl och ingen spontana frågor kunder ställas, kundernas svarstid varierade och därför blev det längre handläggningstid” (respondent E).

Respondenterna A-F och J menar att det var mycket enklare att kommunicera när man var på plats. Det var enklare att ställa frågor till kollegor och få den information som krävs, förutom det kan även följdfrågor ställas till kollegor. Respondent B förklarar vidare att det var enklare när man kunde se saker på plats, exempelvis när kunder visar information till revisorn. Respondenten menar att man inte kan arbeta i realtid utan man alltid måste få ett underlag för att kunna gå vidare, vilket respondenter A, D, E och F även nämnde i deras svar.

Respondenterna A-F och G menar att det finns brister i hur kommunikationen sker inom granskningsfasen som påverkar kunskapsöverföringen mellan kollegor samt till yngre kollegor. Respondenterna anser att granskningen påverkas negativt av den digitala omställningen, då man inte längre sitter med varandra och kan ställa frågor. Utöver det kan missförstånd ske för att man inte sitter med varandra. Däremot menar respondent D att hen har fått bättre kundkontakt sedan den digitala omställningen då man kan boka in digitala möten och inte behöver åka till kunden vilket tar tid. Respondenten menar att det är effektivare att boka in möten digitalt än att vara på plats och ställa frågor till kunden. Respondenten menar att dessa digitala möten har ett tydligt syfte, vilket är mer formellt än att vara på plats och ställa frågor. Respondent F upplever inga problem med att kunden delar sina skärmar, då det finns en skärmdelning som alternativ vilket kunden kan använda sig av. Eftersom den digitala omställningen tvingar kunden att även använda digitala omställningen vilket respondenten menar att det är något positivt för revisionen då revisions beviset kan samlas in enklare. Respondenten upplevde dock att det tog längre tid för granskning fasen då hen behövde vänta på underlag från kunden.

4.1.1.3 Rapporteringsfasen

När det gäller rapportering fasen upplevde respondenterna ingen större skillnad på hur rapporterings fasen påverkades. Samtliga respondenter menar att rapporterings fasen utfördes till en stor del digitalt innan covid-19. Skillnaden var att möte för rapporteringen inte ägde rum på en fysisk plats, utan det skedde via digitala möten. Svårigheten med denna var att få kundernas signaturer digitalt. Dock menar respondenten att bolagsverket skapade en digital lösning som underlättade att få signaturer digitalt. skillnad på hur det var innan covid-19 och följderna till det som skedde efter. Respondent F menar att rapporterings fasen har blivit mycket smidigare för att möten kan ske digitalt och signaturer som sedan kan postas.

4.2 Revisionskvalitet och den digitala omställning

Respondenterna tycker att de inte upplevde någon förändring när det gäller den digitala omställningen. Respondent B menar att kvaliteten inom revision inte försämras med hänsyn till covid-19. Däremot menar respondent B att det finns en större sannolikhet att missa de väsentliga fel på grund av distansarbetet, där man inte har sitt team för att diskutera angående revisionskvaliteten. Något som respondent E och F också bekräftar, att revisionskvaliteten inte har påverkats när det gäller den digitala omställningen, det blev svårare att samla information och kunskap mellan olika revisorer på grund av distansarbetet. Dessutom blev det också svårare att handleda de nya revisorer eftersom det är nya omständigheter som revisorer inte var vana vid. Respondent E och F säger också att risken för väsentliga fel ökar, men menar att de större felen upptäcks och därför påverkar det inte revisionskvaliteten. Respondent J menar att den digitala omställning har varit blandad när det gäller påverkan på revisionskvaliteten och nämner att det svåraste med den digitala omställningen var att hjälpa de nya revisorerna för att kunna utföra arbete på distans. Respondent J att kunskapsutbytet är en väsentlig del för att revisionskvaliteten ska kunna förbättras, respondenten menar att revisionskvaliteten blir alltid bättre när revisorer sitter eftersom olika revisorer har olika erfarenheter, vilket gör att de kan dela med sig dessa erfarenheter. Respondenterna C och D upplever också att påverkan revisionskvaliteten inte var anmärkningsvärt. Respondent I upplever att den digitala omställningen kan förbättra revisionskvaliteten eftersom information kan samlas på ett enkelt sätt, då man har tillgång till transaktioner som kunden har utfört genom hela året.

Respondenten påpekar att detta gör att man kan bättre hålla koll på verksamheten vilket även höjer revisionskvaliteten. Hen menar distansarbetet och den digitala omställning har gjort att revisionsarbetet blivit effektivare, eftersom man sparar restiden och kan fokusera på jobbet istället, men menar att det negativa aspekten att jobba distansarbete är att relation blir opersonlig. Respondent I säger även att digitala omställningen som har skett i branschen inte hotar revisionskvaliteten eftersom alla byråer kvalitetssäkras. Respondent I säger att samma nivå av kvalitetssäkring kan uppnås när man jobbar på distans, åtgärden enligt hen var att boka fler avstämningsmöten för att man ska uppnå samma kvalitetssäkring.

4.3 Digitala förutsättningar

När det gäller om respondenterna har fått rätt förutsättningar för att kunna arbeta mer digitalt gav respondenterna olika svar på denna fråga. Respondenterna A och G som tillhör the Big 4 menar att det fanns mer förutsättningar att kunna utföra jobbet hemifrån under covid-19. Respondent A säger att hen fick stöd och låna hem dator för att kunna utföra sitt arbete men att det var inte alla som fick tillgång till den utrustningen, utan det köptes in skärmar vilket fördröjde övergången till att arbeta hemifrån. Respondent upplevde detsamma, där han fick stöd att börja jobba på distans. Respondent F menar att det bolaget även erbjöd att köpa stora skärmar och bättre utrustning för att kunna utföra arbetet på bekostnad av bolaget. Något som alla respondenter nämnde var att digitaliseringsprocessen har utvecklats och har implementerats, men att covid-19 påskyndade processerna ännu mer inom bolagen. Däremot upplevde respondenterna att det fanns skillnader på hur långt man har kommit i sina processer. Respondenterna A och G menar att det var en smidig övergång till att jobba på distans eftersom digitaliseringen har utvecklats inom revisionsprocessen. Samtliga respondenter upplever att det finns mer processer som kan utvecklas för att underlätta arbetet på distans. Samtliga respondenter menar att de digitala förutsättningar var redan på plats och implementeras innan covid-19 utbrottet, men respondenterna menar att revisionen har blivit allt mer digitalt vilket det inte var innan covid-19.

“ Digitaliseringen var väsentlig inom processen av arbetet. Vi som revisorer tillämpade digitaliseringen i vårt arbete innan covid -19 utbrottet. När pandemin slog till och vi inte kunde jobba hemifrån anpassade vi oss utifrån omständigheterna. Det största var utmaningen kunderna som inte är vana vid att använda digitala verktyg i lika hög utsträckning. När det gäller revisorer var övergången inte lika utmanande då vi har implementerat digitaliseringen i vårt arbete redan innan pandemin, exempelvis använder vi den s.k molnsystem och vi gör revisionen digitalt, på det sättet behövde vi inte komma på nya lösningar för att kunna fortsätta vårt arbete “ (Respondent D).

Samtliga respondenter menar att förutsättningarna till arbeta digitalt var redan på plats innan covid-19, och att övergången gick bättre än förväntat då många redan tillämpade dessa digitala verktyg redan innan covid-19. Med det sagt nämner respondenterna att den största utmaningen var kunderna som inte var digitaliserade som bolagen respondenterna jobbade på. Exempelvis förvarar de underlag fysiskt istället för digitalt, eftersom kunderna inte använde sig av digitalisering i lika höga utsträckning försvårade revisorernas arbete.

Frågan om bolagets storlek gav också olika svar. Respondent D nämner att de små byråer inte har samma förutsättningar för att kunna utföra ett digitalt vilket betyder att revisorn inte får tillgång till de digitala förutsättningar. Detta bekräftas av respondent F som hävdar att

storleken på företaget är väsentlig när det gäller revisionen, eftersom i de större bolagen finns det byggda incitament som gör att man får tillgång till utföra jobbet digitalt.

“ Eftersom de inte har lika möjligheter att investera i digitala förutsättningar är det mer utmanande för små byråer att kunna erbjuda samma digitalförutsättning som de större byråer. Detta behöver inte betyda att det är något dåligt. Det kan vara en fördel eftersom kunderna är inte lika digitaliserade och därmed menar att det är tryggare att revisionsprocess inte sker digitalt. ” (respondent G).

Respondent C,G och F bekräftar det som nämndes av respondent A och D, att stora revisionsbolag agerade snabbt och omställningen tog inte så lång tid. Något som var problematisk enligt respondenterna var kunderna som inte var digitaliserade i lika stor omfattning, detta krävde nya lösningar från de stora revisionsbolagen.

4.4 Sammanställning av empiri

Tabell 2

Tabellen presenterar en sammanställning av respondenternas svar som avser förändringar inom revisionsprocessens 3 steg samt revisionskvalitet på grund av covid-19.

Respondenter	Planering	Granskning	Rapportering	Revisions Kvalite
Revisor A	-Övergång från de fysiska möten till de digitala. -Underlag för revision hämtas digitalt som skedde smidigare.	-En skillnad vid granskningen. -Kunskapsöverföringen mellan kollegorna påverkas negativt. -Svårare med kommunikationen med både kollegor samt kunder.	-Inga stora förändringar upplevdes eftersom rapporteringen skedde även till en stor del digitalt även innan covid-19.	-Större risk för uppstådda fel på grund av kommunikationen som skedde digitalt vilket försämrade möjligheten för följdfrågor.
Revisor B	-Positiv inverkan exempelvis blev det effektivare	-Större skillnader till exempel svårare med kommunikationen som påverkade	-Inga större skillnader eftersom en stor del skedde digitalt redan innan.	-Implementeringen tog inte jättelång tid. En stor del av systemen används redan innan och enbart några behörigheter behövdes aktivera. Både kunden

	med att utföra planeringsmöten digitalt.	förtroende bildning. -Svårare med information samligen.		och revisionsbolag behövde ha en digital kunskap för att implementeringen skulle leda till positiva effekter.
Revisor C	-Digitala möten istället för fysiska. Covid-19 ledde till att planeringen med kunder tog längre tider på grund av ekonomiska situationen för en stor del av kunder.	-Effektivare att jobba på distans. -Svårare att hämta information. Kunskapsöverföring till nya kollegor försämrades.	-Inga större skillnader.	-Implementeringen gick fort eftersom en stor del av systemen och arbetsuppgifter fanns redan innan.
Revisor D	-Inga större skillnader förutom möten som skedde digitalt.	-Svårare med kommunikationen samt att ställa följdfrågor. -Längre ledtider samt förseningar.	-En stor del skedde digitalt även innan covid-19. Enklare med fysiska möten.	Tog inte lång tid att övergå till digitala arbetsätten.
Revisor E	-Skillnad på hur möten utfördes med kunderna. -Revisionsbevis blev digitalt	-Kommunikations svårigheter med både kunder samt kollegor. Svårare för nya kollegor eller för befintliga kollegor som skulle påbörja inom nya avdelningar på grund av kommunikationen	-Inga större skillnader.	-Implementeringen skedde snabbare än förväntat.
Revisor F	-Digitala möten med kunder. -Revisionsbevis fick hämtas digitalt	-Effektivare med digitala möten med kunderna samt planeringen av passade tider.	-En stor del skedde digitalt vilket upplevdes som mindre förändringar inom denna process.	-En stor del av systemen användes redan innan covid-19 och därför skedde implementeringen snabbare.
Revisor G	-Digitala möten med	-Kommunikations svårighet.	-Inga större skillnader.	-En stor del av revisionsbolagen använde redan digitala arbetsätt

	kunder. Svårare med planeringen med kunden digitalt.			samt var förberedda till nya arbetssätt.
Revisor H	-Covid-19 påverkade kundernas finansiella situationer vilket ledde till svårigheter med planeringen.	-Längre väntetider på svar från både kunder samt kollegor. Kunskapsöverföringen försämrades.	-En stor del av arbetet skedde distans även innan covid-19.	-Tog inte alls lång tid att börja med det nya arbetssättet.
Revisor I	-Övergång från fysiska möten till digitala möten. -revisionsbevis hämtas digitalt.	-Kommunikations svårighet.	-Inga märkta skillnader på arbetssättet.	-Implementeringen gick väldigt effektivt samt snabbt.

Ovan är en förenklad sammanfattning av respondenternas erfarenheter av hur Covid-19 och den efterföljande digitala övergången påverkade varje steg i granskningsprocessen. Sammansättningen visar att respondenter har liknande åsikter om Covid-19:s inverkan på revisionsprocessen och kvaliteten.

5 Analys

Kapitlet presenterar en analys av studiens resultat som har presenterats i föregående kapitel, där tidigare studier samt relevanta teorier tillämpas för att analysera resultatet.

Informationstekniken inom revisionsbranschen utvecklades långsamt trots mycket investeringar inom denna, covid-19 ledde till att utvecklingsprocessen tog stora kliv framåt och digitaliseringen implementeras inom revisionsprocessen (Feghali et al 2022). Detta är något som respondenterna håller med om, att digitaliseringen var en process inom digitaliseringen, men att den utvecklades markant under covid-19. Respondent A och D som arbetar inom samma revisionsbolag menade att det fanns en stor skillnad mellan implementeringen av digitaliseringen innan och efter covid-19. De upplevde svårigheter att ställa om till ett digitalt arbetssätt och därmed var det lite svårare att använda sig av det digitala arbetssättet i början. Respondenterna I, H och E att implementeringen av digitaliseringen visar framfötter inom deras bolag innan covid-19 och därmed blev omställningen till ett digitaliserad arbetssätt inte så omfattande. Respondent A och D menar att dessa svårigheter var förväntade eftersom bolaget inte hade den digitala utrustningen som krävdes för att kunna ställa om arbetssättet.

Lowe et al (2018) menar att the big 4 inte implementerar informationstekniken i lika hög utsträckning i jämförelse med revisionsbolag som inte tillhör the big 4. Detta är något som respondenterna bekräftar i sin svar, att bolagen har kommit olika långt i sin utveckling och implementering av digitaliseringen under covid-19. Respondenterna i de mindre bolagen menade att de använde digitaliseringen i mycket större utsträckning. Lowe et al (2018) menar att användningen av informationstekniken inom revisionsbolagen, oavsett storlek, har ökat under de senaste 10 åren. Respondenterna menar att digitaliseringen har gått långsamt framåt de senaste åren. Respondent H, I och J bekräftar att de fick möjlighet att köpa hem digitala verktyg för att kunna arbeta hemifrån. Respondent C och G menar att också fick möjligheten att köpa in digitala verktyg, men beslutet att göra detta tog en lång tid eftersom kunskapen inom de digitala verktygen var begränsad och därmed försvårade detta omställningen hos de stora revisionsbolagen. Respondenterna C och G menar att det fanns mer att önska i form av IT-verktyg för att kunna anpassa sig till fullo. Lowe et al (2018) bekräftar att de mindre bolagen har kommit längre när det gäller användningen av informationstekniken.

Samtliga respondenter var eniga om att arbetssättet behövt ändras på grund av covid-19. Respondent A och D menar att revisionen är samma, men att det är den digitala omställningen som har förändrat arbetssättet. Detta kan kopplas till den institutionella teorin som förklarar varför organisationer inte längre fungerar som vanligt. Under år 2020, när covid-19 började sätta sina spår i världen, var framtiden väldigt osäker och det var svårt att förutspå det som kunde ske. Revisionsbranschen påverkades av covid-19 och behövde anpassa sig. För att man ska kunna anpassa sig utefter de nya omständigheterna krävdes en omställning på arbetssättet, där arbetet blev mer digitalt, detta nämner även respondenterna i deras svar. Institutionella teorin förklarar hur de olika organisationerna reagerade under covid-19 krisen. Digitalisering har varit en trend bland de revisionsbolagen, detta med syfte att öka produktiviteten inom revisionsbranschen, vilket även bekräftas av respondent H och J. Chyzhevskaya et al (2021) nämner i sin forskning att covid-19 påskyndade utvecklingsprocessen i digitaliseringen, vilket även bekräftas av respondenterna i studien.

5.1 Planeringsfasen

På grund av det ökade distansarbetet ställdes höga krav på digitala lösningar för att främja den digitala omställningen och därmed inte leda till att revisionen påverkas negativt Chyzhevskaja et al (2021). Detta kan kopplas till respondenternas svar, de betonar att det finns skillnader i planeringsfasen. Eftersom alla fysiska möten som skulle arrangeras blev istället digitala möten. Respondenterna F och H bekräftar att fungerande digitala kommunikationsvägar var en prioritet för att kunna utföra arbetet på ett korrekt och inte begå väsentliga misstag.

Nezhyva (2020) nämner att det var svårare att upprätthålla samma kvalite på revisionen på grund av covid-19, vilket försvårade omständigheterna för revisorer. Respondent C, E och G nämner att man behövde ta hänsyn till fler element för att kunna utföra arbetet på ett korrekt sätt, man behövde tänka på ansultningen till internet och att planeringen tog längre tid än tidigare. Något som respondent A, I och J inte håller med om, de nämner att tillvägagångssättet blev mycket enklare och smidigare, vilket även hjälpte de med informationsinsamlingen och förenklade planeringsfasen för de. Detta är något som (Feghali et al 2022) bekräftar i sin studie, författarna menar att genom den digitala processen som sker inom revisionen leder det till effektivare arbetssätt. Feghali et al (2022) menar samtidigt att denna utveckling av digitaliseringen processen kommer ställa högre krav på revisorer samt utmaningar. Trots dessa utmaningar upplever revisorer att den digitala omställningen är något väsentligt inom revisionen och intresset ökar för att lära sig mer för att kunna implementera digitaliseringen inom revisionsprocessen Feghali et al (2022). Detta är något som respondenterna är eniga om, att digitaliseringen kommer främja revisionsprocessen och därför vill de fortsätta utvecklas inom det.

Respondenterna var även överens om att de upplevde förändringar när det gäller kommunikationen under covid-19. Respondenterna upplevde utmaningar i kommunikationen mellan de och kunder, men även mellan revisorer och andra kollegor uppstod det kommunikationssvårigheter. Respondent A, C och E menar att den försvårade kommunikationen beror främst på brist på förtroende. Något som respondenterna hänvisar till är möten med nya kunder som huvudproblemet, det är mycket svårare att kommunicera och försöka förmedla ett budskap när kommunikationen enbart sker digitalt. Dock menar respondenterna att denna upplevelse handlar enbart om nya kunder, de befintliga kunder är det enklare eftersom man har vart på plats. Något som respondenterna påpekar är att mötena blir väldigt opersonliga när det sker digitalt, respondenterna kände sig misstrodda av kunderna. Revisorer upplever att brist på förtroendet påverkar deras profession som revisorer. För att man ska kunna utöva sin profession måste kunden eller organisationen lita på revisorn, vilket kopplas till professionsteori.

Inom revision är det väldigt väsentligt att skapa sig ett förtroende mellan revisorn och kunden, detta för att revisorn ska kunna utöva sin profession, därför kopplas detta professionsteori. För att kunna utöva sin profession finns det vissa krav som måste uppfyllas, i detta fall måste exempelvis revisorn gå en akademisk utbildning för att kunna utöva sin profession (Carrington 2014). Carrington (2014) menar att denna teori ligger fokus på relationen mellan revisorn och kunden. Detta är något som är väldigt viktigt för revisorn då om förtroendet brister mellan revisorn och kunden kan tillit på revisionen ifrågasättas. För kunna erhålla tillit till sin revision är förtroendet en väsentlig del inom det. Med andra ord har de nya digitala kommunikationsvägarna påverkat revisorns profession.

Inom planeringsfasen var det mer aspekter som man behövde ta hänsyn till under covid-19 menar respondenterna. Respondent B,C, E och F menar att var mycket aspekter som man behövde tänka på under covid-19 när det gäller planeringsfasen eftersom många kunder hade en stabil ekonomi. Respondenternas uttalanden kan kopplas till komfortteorin. Denna teori beskriver revisorns bekvämlighet i arbetet. I och med att revisorer behövde ta mer åtgärder under covid-19 kan detta påverka deras komfortabilitet under arbetet, för att de måste uppfylla samma standarder. Förutom komfortteorin, kan detta även kopplas till (Nezhyva 2020) som nämner att det krävs mer av en revisor för att kunna upprätthålla samma kvalite som innan.

Andra utmaningar som revisorerna ställdes emot under covid-19 var kunderna. Revisorerna kunde med hjälp av de digitala omställning anpassa sig och fortsätta revisionsprocessen trots utmaningarna. Detta är något som inte kunderna kunde anpassa sig till eftersom kunden inte var lika digitaliserade och hade inte samma digitala verktyg som revisorn. Detta var något som upplevdes ännu med större andel kunder av mindre storlek. Något som bekräftas av tillväxtverket (2021) som nämner att företagets storlek påverkar de digitala förutsättningar.

5.2 Granskningsfasen

Sharma et al. (2022) hävdar att revisorer har stått framför stora utmaningar på grund av Covid19 och dess efterföljande digitala transformation, medan andra revisorer har kunnat integrera sig snabbare samt byggt ett intresse för att fortsätta med det nya digitala arbetssättet inom revisionsbranschen. Resultaten av studien bekräftar detta, särskilt under testfasen, eftersom många tillfrågade upplever att testningen har blivit effektivare och de vill fortsätta testa på distans. Feghali et al (2022) anser att den digitala utvecklingen i revisionsbranschen har lett till många produktiva möjligheter, men nu när digital transformation har skett visar forskningsresultaten olika resultat. Resultaten visade att alla respondenter, förutom respondent G, var överens om att det nya digitala arbetssättet har lett till mycket negativa aspekter av arbetet kring granskningen trots att det har många effektivitet fördelar. Detta kan också relateras till Nezhyva (2020) som anser att digitaliseringen har lett till många möjligheter inom revisionsbranschen och nödvändig för digital transformation, dock leder den även till olika risker i form av minskad effektivitet och produktivitet.

Generellt visar resultatet att respondenterna upplever största utmaningar under undersökningsperioden eftersom de inte kan träffa kunder fysiskt såsom gjorde innan covid-19 vilket påverkar kommunikationen. Kommunikationen som sker via mail leder till förseningar och längre väntetider. Resultatet visar också att respondenterna har svårt att följa och kommunicera med sitt team, eftersom under bedömningen behöver man främst sina teammedlemmar, speciellt unga medarbetare som berörs av detta. Dessa svårigheter har gjort arbetet på många sätt mindre effektivt, vilket bekräftar Nezhyvas (2020) forskning om de inneboende riskerna med det digitala arbetssättet.

Andra svårigheter som revisorerna bemötte under covid-19 var ökad revisionsrisk och bevisinsamling blev allt mer svår för revisorer. Respondenterna menar att det fanns fördelar med bevisinsamling som skedde digital. Medans andra respondenter argumenterat emot detta och menar att det är svårare att samla in bevis när man inte är tillgänglig på plats. Respondenterna menar att de behövde ändra på sitt kommunikationssätt för att inte vara besvärlig mot kunder och kollegor. De vågar inte heller ställa de frågorna som är nödvändiga

för att förenkla information samlingen, vilket kopplas till teorin om komfort. Respondenterna känner att en förändring inom sitt arbete har skett vilket utmanar revisorernas professionalitet och det finns många aspekter som man måste ta hänsyn till för att uppnå komfort. Revisorer upplever svårigheter när det gäller att skapa förtroende mellan kunder och revisorer genom ett digitalt kommunikationssätt, vilket påverkar revisorns komfort i sitt arbete.

Carrington (2014) menar en av de väsentliga aspekterna inom redovisningen är oberoende som bygger på kundens tillförlitlighet mellan kunder och revisor. Resultatet tyder på att revisorer inte upplever svårigheter med oberoendet, utmaningen är att skapa förtroende mellan kunden och revisorn eftersom revisorer känner sig ifrågasatta under granskningsprocessen, de upplever att behöver försvara sin revision, revisorer menar på att detta sker för att kommunikationsvägarna har ändrats. En revisor som lägger ner mer tid på sina arbetsuppgifter innebär det att arbetet ska generera en högre kvalite i enlighet med professionsteori (Freidson 1994). Resultatet är ett motsägelse av teorin, eftersom revisionen som har tagit längre tid har inte genererat högre kvalite, utan det har ökat tveksamheten bland kunderna och det blev svårare att bibehålla kvaliteten.

5.3 Rapporteringfasen

Resultatet tyder på att rapportering fasen inte upplevde större förändringar eftersom majoriteten av arbetet skedde digitalt innan covid-19. Däremot behövdes nya lösningar för att kunna utföra nödvändiga signeringar digitalt. Respondenterna gav olika svar på de nya digitala arbetsätten och hur det har påverkat fasen. Vissa respondenter menar att det har blivit smidigare för att signeringen sker digitalt som gör att man inte behöver posta brev för att få de underskrivna. Några respondenter menar att avståndet har blivit större och att det har även uppstod förseningar eftersom signaturerna tog längre tid än normalt. Även om rapporteringsfasen tar längre tid, förenklar användningen av IT processen (Nezhyva 2020).

5.4 Revision med hänsyn till digital omställning

Feghali et al (2022) menar att under covid-19 var det svårare att locka kunder samt upprätthålla samma kvalite på revisionen. Förseningar har uppstått under covid-19 på grund av restriktionerna som hindrade revisorer att kunna utföra sitt arbete. Det blev allt mer fokus på att hitta lösningar och detta ledde till en digital omställning inom revisionsbranschen. Resultatet tyder på att revisorer har upplevt många utmaningar under covid-19 när det gäller revisionen, dock är inte det kvaliteten som var den mest utmanande variabeln.

Resultatet påpekar att kommunikationen var den mest påverkade aspekten inom revisionen, i och med att den blev mer opersonlig som i sin tur påverkade kommunikationen med nya kunder men även befintliga kunder. Alla Respondenterna tyckte att processen tog längre tid eftersom många möten blev inställda på grund av covid-19 eller att man inte kunde närvara på grund av att man var sjuk. Respondenten E menar att bästa sättet för att upprätthålla kvaliteten på revisionen är när alla kollegor är närvarande, vilket inte var möjligt under covid-19. Något

som gjorde det svårt att upprätthålla kvaliteten på redovisningen. Kommunikationen som utfördes via mejl dröjde enligt respondent E, F och G då man alltid försökte vara klar med jobbet för att sedan kunna svara på mejlen. Trots utmaningarna och svårigheterna menar respondenterna att samma kvalite på revisionen kunde upprätthållas, även om det var lite svårt, speciellt i början menar de.

Sharma et al (2022) menar att revisorer har visat ett intresse att fortsätta revisionen på distans trots utmaningarna som de har upplevt. Revisorerna tror på att det är möjligt att kunna upprätthålla en god revisionskvalitet på distans. Revisorerna tror på att det kommer vara enklare i framtiden att upprätthålla en god revision när man har åstadkommit de avancerade digitala lösningarna. Respondenterna menar också att är mer flexibelt att köra revisionen på distans och att revisionskvaliteten inte påverkas negativt av det. Dock menar respondent A och F att det är mycket svårare att uppnå samma kvalitet när teamet inte närvarar. Resultatet visar att revisorer vill fortsätta arbetet på distans men kommer eventuellt återgå till det traditionella sättet där man är ute hos kunden.

Komfortteorin bygger på att individer har behov av att känna trygghet inför arbetsresultat. Det är viktigt att vara bekväm inom revisionsbranschen för att man ska kunna förmedla rätt information. Till exempel att kunna förmedla vilka risker det finns för en investerare att investera just i det företaget eller vilka möjligheter det finns att investera (Carrington 2010). Resultatet visar att revisorer inte uppnår den bekvämlighet om krävs för att de inte träffas fysiskt med kunderna. De digitala kommunikationsvägarna försvårar revisorns bekvämlighet i att uppnå en komfort, eftersom dessa kommunikations strategier tar längre tid och mer planering. Eftersom man behöver ta hänsyn till många aspekter inom arbetet försvårar det bekvämlighet aspekten hos revisorn. Respondent C och D menar också att det är svårare planera in möten med sina kollegor på distans eftersom när man jobbar hemifrån innebär att man kanske lägger ner mer tid på jobbet samt att det är svårt att veta hur kollegorna mår psykiskt och fysiskt. Detta leder till att man inte kan leverera samma kvalite på revisionen. En väl utarbetad planering där de viktigaste delarna inkluderas gör att arbetet blir komfortabelt. Å andra sidan är revisionsbranschen uppbyggd för att uppnå en bekvämlighet inom sina arbetsuppgifter. Anledningen till detta är att vissa beslut som revisorer behöver göra inte bygger på tydliga regelverk, utan på bekvämlighet (Carrington 2010).

Eftersom teamet inte sitter blir det svårare med kunskapsöverföringen mellan de befintliga kunderna och de nya kollegorna. Detta påverkar kvaliteten, samtliga respondenter är överens om att kvaliteten blir bättre när teamet sitter ihop. Samtidigt tycker respondenterna att kvaliteten på redovisningen inte påverkades av covid-19 väsentliga fel kan upptäckas. Det som påverkas enligt respondenterna är överföringen av kunskap mellan de olika revisorerna. Respondenterna menar dock att risken för väsentliga blir högre i affekt av att kommunikationen har blivit svårare mellan kollegor och kunder.

5.5 Byråttillhörighet och digitala förutsättningar

Processen för att implementera digitala verktyg inom små företag är snabbare och därmed är IT- användningen inom småföretag större. Omställningen till en mer digitaliserad revision blev enklare för små företag under covid-19. The Big 4 har dock under covid-19 påskyndat processerna för att implementera digitala verktyg inom arbetsprocessen, då man insåg att det var väsentligt under covid-19 men även efter (Halinna & Magdalena 2021). Något som respondenterna inte håller med om och paradoxalt säger att de större bolagen har bättre ekonomiska förutsättningar att investera i IT. Respondent A och D menar att de stora bolagen

har ett system som kan användas vart man än befinner sig i världen som gör arbetet enklare. Resultatet påpekar att respondenternas upplevelse är att mindre bolag saknar den digitala utvecklingen och har därmed svårare att anpassa sig till ett nytt digitalt arbetssätt. Resultatet visar även att kunder av mindre företagsstorlek har haft det svårt att ställa om till en digital omställning på grund av brist på resurser. Detta gör att det blir svårare för de att investera i digitala verktyg. Dock menar respondent E och J att de mindre bolagen har lättare att kunna övergå till digitaliserad arbetssätt, för att inom de stora bolagen är det mycket som styrs genom byråkrati och det är många beslutsfattare. Detta är något som (Elsood 2015) bekräftar i sin forskning.

Respondenterna menar att inom de små revisionsbolagen är det inte välutvecklade system som tillämpas inom revisionen, därför går det långsammare inom de stora företagen då det är större investeringar inom IT- tekniker. El sood (2015) och Halinna & Magdalena (2021) menar att företagen har kanske utvecklat vissa delar inom IT-tekniken under de senare åren. Sedan covid-19 har den digitala utvecklingen differentierat från de tidigare åren. Covid-19 har inneburit en större utveckling inom digitala utvecklingen i Sverige (Nezhyya 2020). Detta är något som respondenterna bekräftar i sina svar där de anser att det inte tog lång tid för företagen att agera och ställa om tekniken. Respondenterna menar att tekniken har funnits men att utvecklingen har skett långsamt, men på grund av covid-19 påskyndades processerna.

Detta bevisar att revisionsbolagen redan hade utvecklats de digitala verktyg och låg i framkant inom detta. Detta gjorde att omställningen kunde ske snabbare och revisionsbolagen kunde anpassa sig. Respondenterna menar att det var en smidig övergång till en mer digitaliserad arbete. Respondenterna menar att denna omställning var förväntad långsiktigt men covid-19 påskyndade denna omställning. Samtliga respondenter påpekar att det är inte tillräckligt med att byrån är digitaliserad, utan det är lika viktigt att klienten är digitaliserad i en lika hög utsträckning som revisionsbyrån för att man ska enkelt utföra revisionen.

6. Slutsats och diskussion

I det avslutade kapitlet presenteras en diskussion samt vilka slutsatser som dras utifrån resultatet och analysen. Slutligen följer en kort diskussion över förslag till framtida forskning inom samma forskningsämne.

Studien ämnade att fördjupa kunskaper om hur digitaliseringen har påverkat revisionsprocessen under covid-19. Studiens ämne försöker vi besvara genom frågeställningar som tycktes vara relevanta till forskningsämnet. Vi försökte även fördjupa oss inom IT-implementeringen och hur de olika revisionsbolagen implementerar informationsteknik då tidigare forskning har visat att de mindre revisionsbolagen är bättre på att använda sig av IT och snabbare på att ställa om.

Studien visar att Covid-19 har påverkat den digitala omställningen inom positiva aspekter men även negativa effekter på revisionsprocessen. Resultatet tyder på att utvärderingsfasen påverkades i affekt av covid-19. Utvärderingsfasen påverkades mest på grund av det nya arbetssättet som skedde digitalt vilket i sin tur hindrade revisorer från att utföra sitt arbete på plats. När det gäller planerings- och rapportering fasen visade resultatet att dessa aspekter av revisionen inte påverkades i lika hög utsträckning som utvärderingsfasen. En annan konsekvens av covid-19 är de försämrade ekonomiska förutsättningarna för kunderna. Detta ledde till att revisorn behöver ta mer hänsyn i planeringen, men även revisionsprocessen i sin helhet. Resultatet visar också differentierade åsikter när det gäller omfattningen av den digitala omställningen. Den splittrade omfattningen inom revision beror på storleken på kunderna. Revisorer som samarbetar med kunder av mindre företags storlek upplevde en större digitalaomställning. Oavsett hur digitaliserat ett revisionsbolag är, måste kunderna även ha kommit lika långt i processen för att kunna underlätta arbetet för revisorn inom revisionsprocessen.

Undersökningen visar också att olika revisionsföretag har gett sina anställda olika digitala förutsättningar i form av digitala verktyg, med vilka granskningen kan fortsätta på distans. De fyra stora företagen gav inte sina anställda digitala verktyg när arbetet flyttade. Tidigare studier tyder på att det finns skillnader i revisions företagens digitala förutsättningar beroende på deras storlek. Resultatet av studien visar att två respondenter från samma Big Four revisionsbyrå hade större övergångs svårigheter än resten av respondenterna, några av de mindre revisionsbyråerna, vilket bekräftar både den tidigare studien och forskningsfrågan om revisionsbyråerna var av olika storlekar. du har olika digitala antaganden.

Fördelningen av digitala förändringar beror också på kundernas storlek, revisorer som arbetar med mindre kunder upplevde en större förändring. Det beror på att alla tillfrågade anser att små kunder inte var så långt in i digitaliseringsprocessen och tvingas anamma ett digitalt arbetssätt när covid-19 slog till, vilket tog tid. Därför spelar det ingen roll hur digitaliserad revisionsbyrån är, om kunderna inte är så långt in i processen.

Distansarbete orsakat av Covid-19 har också väsentligt påverkat kommunikationen mellan kollegor och klienter. Eftersom revisorn är beroende av klienten som informationskälla och av

sina kollegor som bollplank, påverkade detta negativt arbetet kring revisionen och revisorns bekvämlighet. Den nya metoden för fjärrkommunikation gjorde det svårt att ställa informationsbaserade frågor och följdfrågor till kunden, då inspektörerna istället för att ställa frågor på plats fick vänta på svar via mejl. Detta ledde till en längre ledtid och en längre besiktning, vilket var särskilt synligt i besiktningens fasen. Bristande kommunikation påverkade även överföringen av information mellan kollegor och till yngre personal, respondenterna oroade sig för att detta kan påverka kvaliteten på revisionen i framtiden.

Covid-19 och den digitala omställningen har påverkat revisionskvaliteten både positivt och negativt, om än inte i stor utsträckning. Tillgången på information har ökat, vilket har haft en positiv effekt på kvaliteten. Å andra sidan, om kommunikationen förblev ofullständig ökar risken för mindre misstag något. Det digitala arbetssättet har hindrat eller tagit bort de sociala relationerna och kontakten mellan kollegor och klienter, vilket kan ses i medarbetar hälsoundersökningen. Distansarbete innebär också att det är svårare att övervaka medarbetarnas framsteg. Som ett resultat är det svårare för anställda som inte mår bra att göra samma kvalitetsgranskning som före covid-19.

6.1 Förslag till framtida forskning

Covid-19 har lämnat stora effekter som många revisorer lever med idag. En av de vanligaste effekterna är det nya hybrid arbetssättet som innebär möjligheten att jobba hemifrån eller på kontoret. Hybrid arbetet kommer att fortsätta vara ett arbetssätt framöver vilket kan påverka möjligheten till kunskap spridningen till nya revisorer som kommer in i branschen. Ett intressant ämne att forska skulle kunna vara hur kan hybrid arbetet påverka revisionskvaliteten i framtiden.

7. Källförteckning

Abou-El-Sood, H., Kotb, A. and Allam, A. (2015), Exploring Auditors' Perceptions of the Usage and Importance of Audit Information Technology. *International Journal of Auditing*, 19: 252-266. <https://doi.org/10.1111/ijau.12039>
<https://onlinelibrary.wiley.com/action/showCitFormats?doi=10.1111%2Fijau.12039&mobileUi=0>

Al Nasrallah, W. & Saleem, F. (2022) Determinants of the Digitalization of Accounting in an Emerging Market: The Roles of Organizational Support and Job Relevance
<https://www.mdpi.com/2071-1050/14/11/6483/htm>

Barta, G. (2018). The increasing role of IT auditors in financial audit: risks and intelligent answers. *Business, Management and Economics Engineering*, 16, 81-93.
<https://doi.org/10.3846/bme.2018.2142>
<https://journals.vilniustech.lt/index.php/BMEE/article/view/2142/3087>

Bharadwaj A, El Sawy OA, Pavlou PA, Venkatraman N (2013) Digital business strategy: toward a next generation of insights. *MIS Q* 37(2):471–482
<https://www.jstor.org/stable/43825919>

Branschorganisation för redovisningskonsulter, revisorer & rådgivare [FAR], 2021
https://www.far.se/globalassets/pdf/far_branschrapport_2021.pdf

Byrnes, P. E., Awadhi, A. A., Gullvist, B., Liburd, H. B., Teeter, R., Warren Jr., D. J., & Vasarhelyi, M. (2018). Evolution of Auditing: From the Traditional Approach to the Future Audit. *Continuous Auditing*, pp. 285-297.
<https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/978-1-78743-413-420181014/full/html>

Carrington, T. (2014). *Revision*. Publicerad: Malmö : Liber, 2014

Carrington, T. & Catasús, B. (2007) Auditing Stories about Discomfort: Becoming Comfortable with Comfort Theory, *European Accounting Review*, 16:1, 35-58, DOI: 10.1080/09638180701265846 To link to this article:
<https://doi.org/10.1080/09638180701265846>

Cijan, A. Jenic, I. Lamovšek, A. Štemberger, J. (2019) How digitalization Changes the workplace. Vol. 8, No. 1, 3-12 doi:10.17708/DRMJ.2019.v08n01a01
<https://pdfs.semanticscholar.org/458b/f4371ab9c6a3eca4f3620844e014a94537cd.pdf>

Chyzhevskaya, L., Voloschuk, L., Shatskova, L., & Sokolenko, L. (2021). Digitalization as a Vector of Information Systems Development and Accounting System Modernization. *Studia Universitatis Vasile Goldiș Arad, Seria Științe Economice*, 31(4), 18-39. Retrieved from
<https://publicatii.uvvg.ro/index.php/studiaeconomia/article/view/687>

D. Lowe, James Bierstaker, Diane J. Janvrin, J. G. Jenkins. 2018. Information Technology in an Audit Context: Have the Big 4 Lost Their Advantage? *Journal of Information Systems* (2018) 32 (1): 87–107. DOI:10.2308/isys-51794

<https://meridian.allenpress.com/jis/article-abstract/32/1/87/75787/Information-Technology-in-an-Audit-Context-Have>

Dimitriu, O., & Matei, M. (2014). A new paradigm for accounting through cloud computing. *Procedia Economics and Finance*, 15, 840–846.

[https://doi.org/10.1016/S2212-5671\(14\)00541-3](https://doi.org/10.1016/S2212-5671(14)00541-3)

Freidson, E. (1994). *Professionalism, Prophecy, and Policy logic*.
University of Chicago Press

Grietjie, V. Grant, S. (2017) "The accounting profession and education: The development of disengaged scholarly activity in accounting in South Africa", *Accounting, Auditing & Accountability* Vol. 30 Issue: 6, pp.1370-1398

<https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/AAAJ-08-2015-2192/full/htmlJournal>,

Gulin, D. Hladika M., Valenta, I. (2019) Digitalization and the Challenges for the Accounting Profession

<https://www.econstor.eu/handle/10419/207712>

Halinaa, B. Magdalenab, W. (2021) The use of IT systems in financial and accounting services for enterprises in the conditions of the COVID-19 pandemic

<https://doi.org/10.1016/j.procs.2021.09.186>

Junaid Rabail (2016). Omvärldsanalys digitalisering i samhället.

<https://www.norrboten.se/publika/lg/regio/Digitalisering/omvarldsanalys-digitalisering-KL-AR.pdf>

Kakilla, C. (2021). Strengths and Weaknesses of Semi-Structured Interviews in Qualitative Research: A Critical Essay. *Preprints* 2021, 2021060491

(doi:10.20944/preprints202106.0491.v1).

<https://www.preprints.org/manuscript/202106.0491/v1>

Khalil, F. , Joelle Matta.,& Samir Moussa. Digital transformation of accounting practices and behavior during COVID-19: MENA evidence

<https://ideas.repec.org/a/ami/journal/v21y2022i2p236-269.html>

Krisinformation (2022)

<https://www.krisinformation.se/detta-kan-handa/handelser-och-storningar/20192/myndigheter-na-om-det-nya-coronaviruset/coronapandemin-detta-galler-just-nu>.

Wall Street Journal. (2021). PwC to Spend \$12 Billion on Hiring, Expanding Expertise in AI, Cybersecurity.

<https://www.wsj.com/articles/pwc-to-spend-12-billion-on-hiring-expanding-expertise-in-aicybersecurity-11623758400>

Maria, G., Mărioara, M., Veronica, G. (2021) DIGITALIZATION OF ACCOUNTING - TRENDS AND PERSPECTIVES

<http://jisom.rau.ro/Vol.15%20No.1%20-%202021/JISOM-SU21-A09.pdf>

Magnusson, E., Marecek, J. (2015). *Doing Interview-based Qualitative Research: A Learner's Guide*. Cambridge: Cambridge University Press.

Marta Silva Guerreiro, Lúcia Lima Rodrigues & Russell Craig (2021) Institutional theory and IFRS: an agenda for future research, Spanish Journal of Finance and Accounting / Revista Española de Financiación y Contabilidad, 50:1, 65-88, DOI:

10.1080/02102412.2020.1712877 To link to this article:

<https://doi.org/10.1080/02102412.2020.1712877>

Regeringen.se (2020)

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/03/ekonomiska-bedomningar-till-foljd-av-coronaviruset/>

Seebacher, S. & Schüritz, R. (2017). Blockchain Technology as an Enabler of Service Systems: A Structured Literature Review . DOI: [10.1007/978-3-319-56925-3_2](https://doi.org/10.1007/978-3-319-56925-3_2)

https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-56925-3_2

Sharma, N. Sharma, G. Joshi, M. Sharma, S. (2022). Lessons from leveraging technology in auditing during COVID-19: an emerging economy perspective. Managerial Auditing Journal

<https://doi.org/10.1108/MAJ-07-2021-3267>

Sean Stein Smith. (2018). Digitization and Financial Reporting – How Technology Innovation May Drive the Shift toward Continuous Accounting.

<https://tarjomefa.com/wp-content/uploads/2020/03/F1728-TarjomeFa-English.pdf>

Seunghyun, K. Byungchul, C. Young Kyu, L. (2021) “Where Is the Age of Digitalization Heading? The Meaning, Characteristics, and Implications of Contemporary Digital Transformation” Sustainability 2021, 13(16), 8909; <https://doi.org/10.3390/su13168909>

<https://www.mdpi.com/2071-1050/13/16/8909/htm>

Tillväxtverket. (2021). Små och medelstora företags digitalisering. Vad har betydelse?

[Små och medelstora företags digitalisering.pdf \(tillvaxtverket.se\)](https://www.tillvaxtverket.se/Sma-och-medelstora-foretags-digitalisering.pdf)

Varaniute, V., Zicute, I., Žandaravičiūtė, A., (2022) The Changing Role of Management Accounting in Product Development: Directions to Digitalization, Sustainability, and Circularity.

Bilaga 1

Intervjufrågor

1. Vad har du för yrkesposition och vilket företag jobbar du för?
2. Hur länge har du varit sysselsatt inom revisionsbranschen?
3. Vilket år är du född i?
4. I slutet av 2019 drabbades världen av en svår pandemin, på vilket sätt har denna händelse påverkat digitaliseringsprocessen i ditt företag?
5. Hur lång tid tog det för företaget att digitalisera sig samt ge de goda förutsättningar till sina anställda?
6. Revisionsprocess är ett systematisk arbetssätt för hur en revisor ska arbeta som delas i tre steg, planering, granskning och rapportering. Hur anser du att den digitala omställningen har påverkat dessa tre stegen?
7. Fanns det några arbetsuppgifter som var svårare att hantera digitalt och hur har detta åtgärdats?
8. Har digitaliseringen haft några positiva effekter som fick ert företag att fortsätta använda samma metod även nu?
9. Anser du att de digitala omställningen har försämrat eller förbättrat kvaliteten på era arbetsuppgifter?
10. Till slut är det något du skulle vilja lyfta upp som vi har missat att fråga som skulle kunna hjälpa oss att få bättre uppfattningen om ämnet?

